

LIITE: LUONTOKOHTEIDEN KUVAUKSET, SL, S, SL-1, S-1, sl, luo, ge

Luonnonsuojelualueet (SL, SL-1)

Tuusulassa luontokohteet on arvotettu neljään eri luokkaan. Nämä luokat ovat kansainvälisesti arvokkaat kohteet, kansallisesti arvokkaat kohteet, maakunnallisesti arvokkaat kohteet ja paikallisesti arvokkaat kohteet. Kansainvälisesti arvokkaita kohteita ovat esimerkiksi Natura-alueet, koska Natura 2000 -alueiden verkostolla suojellaan koko Euroopan unionin alueella arvokkaiksi luokiteltuja luontotyyppisiä ja lajeja. Kansallisia kohteita ovat esimerkiksi valtakunnallisissa suojeluohjelmissa arvokkaiksi arvioidut kohteet tai kohteet, joilla on luonnonsuojelulain suojelemaa luontotyyppisiä eli koko Suomen alueella tärkeiksi arvotettuja luontotyyppisiä. Tällaisia kohteita Tuusulassa ovat esimerkiksi pähkinäpensaslehdot, lehmusmetsiköt ja tervaleppäkorvet. Kansainvälisesti, kansallisesti ja maakunnallisesti arvokkaita luontokohteita pyritään suojelemaan perustamalla ne luonnonsuojelualueiksi luonnonsuojelulain nojalla. Paikallisesti arvokkaita luontokohteita turvataan kaavamääräyksiin.

Tuusulan luonnonsuojelualueet (SL ja S)

Tuusulassa on 21 luonnonsuojelulain nojalla perustettua luonnonsuojelualuetta sekä seitsemän luonnonsuojelulain 29 §:n suojelemaa luontotyyppiä. Luonnonsuojelualueita on kunnan, valtion ja yksityisten mailla.

Keravanjokikanjonin lehto (FI0100045), Tuusulanjärven lintuvesi (FI0100046), sekä Tuusulan ja Vantaan rajalla virtaava Vantaanjoki (FI0100104) ovat Natura 2000 -verkostoon kuuluvia suojelualueita. Natura-aluestatuksensa lisäksi Tuusulanjärvi kuuluu myös valtakunnallisesti arvokkaisiin lintualueisiin (FINIBA-alue).

Tuusulan luonnonsuojelualueet on esitetty taulukossa 1. Luonnonsuojelulain 29 §:n suojelemat luontotyypit on osoitettu kaavakartalle S-merkinnällä ja luonnonsuojelulain 24 § nojalla perustetut luonnonsuojelualueet SL-merkinnällä.

Taulukko 1. Tuusulan luonnonsuojelualueet.

Nimi	Pinta-ala (ha)	Tunnus	Omistaja	Kaavamerkintä
NATURA-alueiden toteuttaminen				
Keravanjokikanjonin lehto				
		FI0100045		
Charlotten lehto	0,8	YSA201455	Yksityinen	SL
Keravanjoen lehdot	4,4	YSA013100	Yksityinen	SL
Keravanjokikanjonin luonnonsuojelualue	0,6	YSA014156	Yksityinen	SL
Näsiärinne	0,1	YSA204619	Yksityinen	SL
Keravanjokikanjonin lehdon suojelualue	37,7	FI0100045	Valtio	SL
Tuusulanjärven lintuvesi				
		FI0100046		
Suvenluhta	0,3	YSA205794	Yksityinen	SL
Tuusulanjärven luonnonsuojelualue	6,5	FI0100046	Valtio	SL
Luonnonsuojelulain suojelemat luontotyypit				
Anttilan pähkinäpensasalue	0,3	LTA239440	Kunta	S
Gungkärrin pähkinäpensaslehto	0,7	LTA2016619	Yksityinen	S
Leppäaron pähkinäpensaslehto	0,6	LTA010184	Yksityinen	S
Pähkinämäen pähkinäpensaslehto	0,4	LTA239441	Kunta	S
Rusutjärven tervaleppäkorpi	1,1	LTA241985	Yksityinen	S
Tuomalansuon lehmusmetsikkö	0,3	LTA239439	Yksityinen	S
Töysselinmäen pähkinäpensaslehto	2,3	LTA 242310	Yksityinen	S
Muut luonnonsuojelualueet				
Halosenniemi	1,3	YSA011122	Kunta	SL
Harminsuo-Harminkallio-Matkoissuo	31,9	YSA239654	Kunta	SL
Heininsuon metsä	15,5	YSA239655	Kunta	SL
Inkilän Haarajoen eteäinen metsä	10,0	YSA239656	Kunta	SL
Jokilehto	4,1	YSA241204	Yksityinen	SL
Lepänojan luonnonsuojelualue	30,8	YSA012308	Yksityinen	SL
Lonkerinkorven luonnonsuojelualueet	11,9	YSA012771 ja YSA239657	Kunta	SL
Maarinjärvi-Degkärr	4,8	YSA239658	Kunta	SL
Mustojan lehtojensuojeualue	9,6	LHA010011	Valtio	SL
Rajalinnan itäinen metsä	1,2	YSA239659	Kunta	SL
Saksan pihapuisto	0,1	YSA012627	Yksityinen	SL
Sarvikallio	6,5	YSA239660	Kunta	SL
Takahuikon luonnonsuojelualue	4,6	YSA204177	Yksityinen	SL
Tuomalansuo	22,3	YSA239661	Kunta	SL
YHTEENSÄ	210,6			

Luonnonsuojelualueiden kuvaukset

Natura-alueiden toteuttaminen

Natura-alueiden suojelutavoitteita on Tuusulassa toteutettu luonnonsuojelulain nojalla seuraavasti:

Keravanjokikanjonin lehto FI0100045

Charlotten lehto (0,8 ha) on perustettu 15.3.2005. Se on pieni kohde, joka sijoituu Tuusulan pohjoisosaan Keravanjokikanjonin laaksoon joen itäpuolelle. Alue on osa Keravanjokikanjonin lehdon Natura-aluetta.

Keravanjoen lehdot –niminen luonnonsuojelualue (4,4 ha) on perustettu 11.3.1992. Se on Tuusulan pohjoisosaan Keravanjoen itäpuolelle rajautuva kohde, jonka erityispiirteinä on monipuolinen geomorfologia ja rehevä lehtomainen kasvillisuus, joka vaihettuu tuoreeksi kangasmetsäksi ja paikoin lehtokorpimaiseksi kasvustoksi. Alue sijoittuu Keravanjokikanjonin Natura-alueelle.

Keravanjokikanjonin luonnonsuojelualue (0,6 ha) on perustettu 31.5.2001. Se on Pohjois-Tuusulaan Keravanjoen länsipuolelle sijoittuva kohde, joka on osa Keravanjokikanjonin Natura-alueita. Laakson maaperä on pääasiassa eroosiolle altista hietaa. Joen rannassa kasvillisuus on suurruohoniittyä, joka ylempänä muuttuu lehdoksi ja ylätasanteella lehtomaiseksi kangasmetsäksi.

Näsiärinne (0,1 ha) on perustettu 29.1.2009. Se on Tuusulan pohjoisosaan, Keravanjoen länsilaidalle sijoittuva pieni kohde, joka on osa Keravanjokikanjonin lehdon Natura-alueita. Alueen kasvillisuus ja linnusto on edustavaa ja alueella on merkitystä myös maiseman ja virkistyskäytön kannalta.

Keravanjokikanjonin lehdon suojelualue (37,7) ha

Keravanjokikanjonin lehto on Kellokosken pohjoisosassa sijaitseva 2,5 kilometriä pitkä ja 54 hehtaarin laajuinen Natura-alue. Alue liitettiin Natura-verkostoon, koska siellä esiintyy useita luontodirektiivin luontotyyppiä sekä lintudirektiivin lajeja. Alueen liittämisperusteet Natura-verkostoon olivat luontodirektiivin luontotyypit *vuorten alapuoliset tasankojoet* (7 %), *kostea suurruohokasvillisuus* (8 %) ja *borealiset lehdot* (50 %) sekä alueella tavatut lintudirektiivin lajit *harmaapäätikka*, *helmipöllö*, *metso*, *palokärki* ja *pikkusieppo*. Alue on arvokas ennen kaikkea joen sekä rantaniittyjen ja -metsien muodostamana toiminnallisena kokonaisuutena. Metsässä on monin paikoin vanhan metsän piirteitä: lahoa lehtipuuta on melko runsaasti. Luonnonsuojelualueelta löytyi Uudellamaalla harvinainen raidankeuhkojäkäli. Linnusto on runsas ja lajistossa on varttuneiden metsien lajeja kuten pöllöjä ja tikkoja sekä harvinaiset pikkusieppo ja idänuunilintu. Kohteella elää myös direktiivilajeihin kuuluva liito-orava.

Tuusulanjärven lintuvesi FI0100046

Suvelanluhta (0,3 ha) on perustettu 7.7.2010. Se on Tuusulanjärven eteläpään sijoittuva hyvin pieni kohde, joka on osa järven eteläosan kosteikkoa. Kohde kuuluu valtakunnallisesti arvokkaaseen lintuvesien suojeluohjelmaan ja osa Tuusulanjärven lintuvesien Natura-alueita. Alueella on merkitystä vesilintujen levähdys- ja ruokailu-alueena.

Tuusulanjärven luonnonsuojelualue (6,5 ha)

Tuusulanjärven etelä- ja keskiosa on valtakunnallisesti arvokasta lintualueita. Alue liitettiin Natura-verkostoon, koska siellä esiintyy useita lintudirektiivin lajeja sekä kaksi luontodirektiivin luontotyyppiä. Alueen liittämisperusteet Natura-verkostoon olivat lintudirektiivin lajit *kaakkuri*, *kalatiira*, *kapustarinta*, *kuikka*, *lulujoutsen*, *lirio*, *luhtahuitti*, *mustakurkku-uikku*, *ruskosuohaukka*, *suokukko*, *uivelo*, *lapasorsa*, *kaksi uhanalaista lajia* sekä luontodirektiivin luontotyypit *kostea suurruohokasvillisuus* (8 %) sekä *vaiheutumissuot ja rantasuot* (18 %).

Luonnonsuojelulain suojelemat luontotyypit

Anttilan pähkinäpensaslehto (0,3 ha) on perustettu 28.12.2017. Tuusulanjärven viettävällä rinteellä kasvaa yli 30 vähintään kaksi metriä korkeaa pähkinäpensasta. Kohteella on pähkinäpensaslehdolle tyypillistä sekapuustoa eli kuusta, koivua, vaahteraa ja mäntyä.

Gungkärrin pähkinäpensaslehto (0,7 ha) on perustettu 21.7.2005. Perustamisvuonna kohteella kasvoi noin 60 yli kaksimetristä pähkinäpensasta. Lehdon valtalajina on kuusi, jonka lisäksi kohteella kasvaa harmaaleppää ja tervaleppää.

Leppäaron pähkinäpensaslehto (0,6 ha) on perustettu 27.10.2000. Kohde sijaitsee Mustojan Eteläpuolella Tuusulan länsiosassa. Lehdossa kasvaa noin 60 yli kaksimetristä pähkinäpensasta. Lehdon valtalajina on rauduskoivu, jonka lisäksi siellä kasvaa kuusta, pihlajaa ja raitaa.

Pähkinämäen pähkinäpensaslehto (0,4) on perustettu 28.12.2018. Tuusulanjokeen viettävällä rinteellä kasvaa yli 30 vähintään kaksi metriä korkeaa pähkinäpensasta yhtenäisellä alueella. Sekapuustona on kuusta, vaahteraa ja tammea. Kohdeelta on poistettu pähkinäpensaita varjostavaa puustoa ja alikasvustossa on paikoitellen tiheästi haavan ja pihlajan taimia.

Rusutjärven tervaleppäkorpi (1,1 ha) on perustettu 19.12.2018. Kohde sijaitsee Rusutjärven länsirannalla. Se on peltojen reunustama tervaleppiä kasvava metsäluhta, jossa kasvaa myös muutama hieskoivu ja pihlaja. Rannan puolella on rantatöyräs, jossa kasvaa mm. nevimarretta ja tuhkapajua.

Tuomalansuon lehmusmetsikkö (0,3 ha) on perustettu 28.12.2017. Tuomalansuon pohjoisosassa sijaitsevalla metsäsaarekkeella kasvaa noin 50 halkaisijaltaan yli 7 cm lehmusta. Sekapuuna kasvaa lisäksi haapaa, hieskoivua, mäntyä, kuusia ja vaahteroita.

Töysselinmäen pähkinäpensaslehto (2,3 ha) on perustettu 19.12.2018. Pähkinäpensaslehto sijaitsee Ruotsinkylän Töysselinmäen länsipuolen kallion alarinteessä. Pähkinäpensaiden lisäksi lehdossa kasvaa haapaa, koivua, kuusta ja mäntyä. Kohde on tuoretta runsasravinteista lehtoa, joka on Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen luontotyyppi.

Muut luonnonsuojelualueet

Halosenniemi (1,3 ha) on perustettu 1.10.1966. Kohde on Tuusulanjärven itärintaan sijoittuva maisemallisesti merkittävä kallioniemi, jossa sijaitsee taidemaalari Pekka Halosen entinen taiteilijakoti. Alueen kasvillisuus on monipuolista lehtolajistoa, kuten valkolehdokkia, mustakonnanmarjaa, syyläjuurta ja kalliokieliä. Lehtorinteessä on melko paljon lahoppua. Eteläosaan sijoittuu puutarha.

Harminkallio-Harminsuo-Matkoissuo (31,9 ha) on perustettu 27.2.2018. Harminkallio on vanhaa lahoppuustoista tuoreen ja lehtomaisen kankaan kuusivaltaista sekametsää. Harminsuo ja Matkoissuo koostuvat erilaisista korvista ja rämeistä. Alueeseen kuuluu myös Matkoissuota ympäröivä metsäalue. Alueen koillisosan läpi virtaa Harminsuolta Matkoissuolle laskeva noro.

Heinisuon metsä (15,5 ha) on perustettu 28.2.2018. Kohteella on tuoreen ja lehtomaisen kankaan runsaslahoppuustoista kuusivaltaista sekametsää ja turvekankaita.

Inkilän-Haarajoen eteläinen metsä (10,0 ha) on perustettu 27.2.2018. Kohteella on tuoretta ja kosteaa lehtoa sekä talvikkityypin kuusivaltaista sekametsää. Alueella kasvaa järeitä haapoja ja raitoja ja siellä on havaittu myös liito-oravaa.

Jokilehto (4,1 ha) on perustettu 31.8.2018. Alueen itäosa on varttunutta kuusivaltaista metsää. Länsiosan halki virtaa Palojokeen laskeva Mustojan puro, jonka luonnontilainen uoma on paikoin kivikkoinen ja sorapohjainen. Puron lähiympäristö on kosteaa lehtoa.

Lepänojan lehdon luonnonsuojelualue (30,8 ha) on perustettu 4.1.1984. Luonnonsuojelualue on laajennettu 25.1.2017. Kohde on Jokelan eteläpuolella sijaitseva Lepänojan puronvarsilehto, jota laajennettiin Miilumäen alueelle sekä Palojoen varteen. Alueen metsä koostuu luonnontilaisesta mänty-kuusi-koivu-sekametsästä. Alueen puusto on eri-ikäisrakenteista ja alueella on runsaasti pysty- ja lahomaapua sekä paikoin järeitä haaparyhmiä.

Lonkerinkorven luonnonsuojelualueet (11,9 ha) on perustettu 1.9.1988. Luonnonsuojelualuetta laajennettiin 28.2.2018. Kohde sijaitsee Nuppulinnassa. Pohjoisosa on rehevää lehtokorpea ja eteläosa rehevää kangasmetsää sekä sinivuokko-käenkaalityypin lehtoa. Alueella on luonnontilainen lähde sekä runsaasti lahoppua ja kaatuneita puiden runkoja. Kohteella on vanha luontopolku, jota ei ole ylläpidetty.

Maarinjärvi-Degkärr (4,8 ha) on perustettu 28.2.2018. Kohteeseen kuuluu Maarinjärven lehto- ja luhta-alue sekä Degkärrin keidassuoalue. Maarinjärven alueella on avo- ja pensasluhtaa sekä koivuluhtaa. Niitä ympäröi metsäluhtalaikkujen ja allikoiden kirjoma kosteikko. Degkärrin alue koostuu kuusi- ja mäntyvaltaisista ruohoturvekankaista, puolukkaturvekankaasta, varputurvekankaasta sekä tupasvillarämemuuttumasta. Luoteisosassa on metsäluhtaa ja koivuvaltaista turvekangasta.

Mustojan lehtojensuojelualue (9,6 ha) on perustettu 27.5.1992. Kohde sijaitsee Tuusulan Siipoon Metsäniityntien eteläpuolella. Lehtoalueella kasvaa mm. pähkinäpensasta ja kookasta harmaaleppää. Alueen kasvillisuuteen kuuluu useita vaatelialaita lehtolajeja, kuten lehto-orvokki, lehtosinijuuri, lehtopalsami, lehtoleinikki, mustakonganmarja ja keltavuokko. Kohde kuuluu valtakunnalliseen lehtojensuojeluohjelmaan.

Rajalinnan itäinen metsä (1,2 ha) on perustettu 27.2.2018. Alue sijaitsee Kervanjoen varrella. Se on tuoretta ja kosteaa lehtoa, jossa on paikoin tulva-alueita ja alueen eteläosan rinteessä virtaa pieni noro.

Saksan puistoalueen luonnonsuojelualue (0,1 ha) on perustettu 11.3.1987. Se on Tuusulantien eteläpuolelle sijoittuva hyvin pieni jaloja lehtipuita kasvava suojelualue. Kohteen puustoon kuuluvat mm. tammi, lehmus, pähkinäpensas, saarni ja raita. Alue rajautuu maalaistalon pihapiiriin ja maantiehen.

Sarvikallio (6,5 ha) on perustettu 27.2.2018. Alueella on tuoreen ja lehtomaisen kankaan kuusivaltaista lahoppua metsää, kuivahkon kankaan kallioisia metsiä sekä kalliometsiä ja avokallioita.

Takahuikon luonnonsuojelualue (4,6 ha) on perustettu 25.3.2008. Se on Pohjois-Tuusulaan sijoittuva kohde, joka on pääosin tuoretta kangasmetsää. Pääpuulajina on kuusi. Osa alueesta on entistä hakamaata, jossa kasvaa harmaaleppää ja koivua. Alueella on monipuolinen linnusto.

Tuomalansuo (22,3 ha) on perustettu 27.2.2018. Alueella on räme- ja korpimuuntumia, turvekankaita sekä eteläosassa vanhaa kangasmetsää ja lehtoa.

Ehdotukset uusiksi luonnonsuojelualueiksi perustettavista kohteista (SL-1) ja S-1

Yleiskaava 2040:ssä uusia luonnonsuojelualueita ehdotetaan kunnan omistamille arvokkaille luontotyypeille, Tuusulanjärven lintuveden Natura-alueelle sekä luontoselvityksissä löydetyille maakunnallisesti ja kansallisesti arvokkaille luontokohteille. Nämä luonnonsuojelulain nojalla perustettaviksi ehdotetut luonnonsuojelualueet osoitetaan SL-1-merkinnällä. Tällaisia alueita on valtion, kunnan ja yksityisten mailla. Luonnonsuojelulain suojelemiksi uusiksi luontotyyppikohteiksi osoitetaan S-1 -merkinnällä kaksi pähkinäpensaslehtoa: Mustoja ja Nedre-Gummi.

Luonnonsuojelualan perustaminen

SL-1 -merkintä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella perustaa luonnonsuojelualan. Mikäli maanomistaja päättää perustaa luonnonsuojelualan kiinteistölleen, hän neuvottelee suojelusta, suojeluehdoista ja korvauksista Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Jos luonnonsuojelualuetta ei perusteta turvaa kaavamerkintä (SL-1) alueen luontoarvot. SL-1 -merkinnässä on viiden vuoden määräaika suojelualan perustamiselle. Mikäli

luonnonsuojelualuetta ei tässä ajassa perusteta, astuu alueelle voimaan toimenpiderajoitus. Tällöin metsänhoitotoimenpiteet alueella ovat mahdollisia, tosin luvanvaraisia.

S-1 -merkintä

Luonnonsuojelulain 29 §:ssä lueteltuja luontotyyppijä ei saa muuttaa niin, että luontotyyppin ominaispiirteiden säilyminen kyseisellä alueella vaarantuu. Suojelu tulee voimaan, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on päätöksellään määritellyt suojeltuun luontotyyppiin kuuluvan alueen rajat ja antanut päätöksen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

Taulukko 2. Ehdotukset uusiksi luonnonsuojelualueiksi perustettavista kohteista.				
Kaavamerkintä	Alueen nimi	Pinta-ala (ha)	Arvoluokitus	Omistaja
NATURA-alueiden toteuttaminen				
SL-1(2)	Tuusulanjärven lintuvesi FI0100046	18,3	Kansainvälinen	Kunta
Luonnonsuojelulain suojelemat luontotyypit				
S-1(4)	Mustojan pähkinäpensaslehto	1,0	Kansallinen	Yksityinen
S-1(5)	Nedre-Gummin pähkinäpensaslehto	0,6	Kansallinen	Valtio, yksityinen
Muut vähintään maakunnallisesti arvokkaat alueet				
SL-1(8)	Juuparakinrännny	1,4	Kansallinen	Yksityinen
SL-1(9)	Keravanjokilaakson metsä, lehto ja noro	22,9	Maakunnallinen	Yksityinen
SL-1 (10)	Ketunmäen lehto	2,8	Maakunnallinen	Yksityinen
SL-1 (11)	Ketunmäen noro	0,5	Kansallinen	Yksityinen
SL-1 (12)	Kivimäen jokivarsi, jokivarren metsä ja noro	7,9	Maakunnallinen	Yksityinen
SL-1 (13)	Kivimäen lähteikkökorpi	2,0	Valtakunnallinen	Yksityinen
SL-1 (14)	Krapuojan lehto ja puro	6,0	Maakunnallinen	Yksityinen
SL-1 (15)	Kuuselan noro ja metsäalue	3,2	Maakunnallinen	Yksityinen
SL-1 (16)	Lehmojan nevakorpi	1,4	Maakunnallinen	Yksityinen
SL-1 (17)	Maarinjärvi	8,7	Maakunnallinen	Yksityinen
SL-1 (18)	Miilumäen purolaakso	3,0	Maakunnallinen	Yksityinen
SL-1 (19)	Rajakosken lehto	2,0	Maakunnallinen	Yksityinen
SL-1 (20)	Myllykylänkoski ja lehtoalue	8,1	Maakunnallinen	Yksityinen
SL-1 (21)	Nilkanojan metsä ja norot	4,8	Maakunnallinen	Yksityinen
SL-1 (22)	Eteläinen Pähkinämäen metsä	3,6	Maakunnallinen	Kunta
SL-1 (23)	Rannikonmäen koski	2,2	Maakunnallinen	Yksityinen, valtio
SL-1 (24)	Sarvikallion lounaispuolen metsät	10,0	Maakunnallinen	Kunta
SL-1 (25)	Keravanjokivarsi	23,0	Maakunnallinen	Yksityinen
SL-1 (26)	Savikulma	4,0	Maakunnallinen	Kunta, yksityinen
SL-1 (27)	Palojoen rantametsä	15,6	Maakunnallinen	Kunta
YHTEENSÄ		153,0		

Natura-alueet

Euroopan unioni pyrkii pysäyttämään luonnon monimuotoisuuden kadon alueellaan. Yksi tärkeimmistä keinoista päästä tavoitteeseen on Natura 2000 -verkosto. Verkosto turvaa luontodirektiivissä määriteltujen luontotyyppien ja lajien elinympäristöjä. Tällaisia luontotyyppijä on Euroopassa noin 200 ja lajeja noin 700. Lisäksi verkostoon kuuluu lintudirektiivin mukaisia erityisiä suojelualueita. Ympäristöministeriö on ryhtynyt säädösvalmisteluun, jossa perustetaan luonnonsuojelualueiksi valtion omistamia Natura-verkostoon kuuluvia alueita eli jo aiemmin suojeluun varattuja alueita. Alueet perustetaan valtioneuvoston asetuksilla Tuusulanjärven ja Keravanjokikanjonin alueille.

SI-1 (2) Tuusulanjärven lintuvesi (18,3 ha)

Tuusulanjärven etelä- ja keskiosa on valtakunnallisesti arvokasta lintualueutta. Alue liitettiin Natura-verkostoon, koska siellä esiintyy useita lintudirektiivin lajeja sekä kaksi luontodirektiivin luontotyyppiä. Alueen liittämisperusteet Natura-verkostoon olivat lintudirektiivin lajit *kaakkuri*, *kalatiira*, *kapustarinta*, *kuikka*, *laulujoutsen*, *liro*, *luhtahuitti*, *mustakurkku-uikku*, *ruskosuo-haukka*, *suokukko*, *uivelo*, *lapasorsa*, *kaksi uhanalaista lajia* sekä luontodirektiivin luontotyyppit *kostea suurruohokasvillisuus* (8 %) sekä *vaihtumissuot ja rantasuot* (18 %).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaavassa osa alueesta on osoitettu suojeltavaksi (SL-2) ja osalle aluetta ei ole osoitettu käyttötarkoitusta. Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä.

Vantaanjoki

Vantaanjoen Natura 2000-alueeseen kuuluu 59 kilometrin pituinen osa Vantaanjoen pääuomaa jokisuulta Vanhankaupunginlahdelta Nurmijärven Nukarinkoskeen saakka. Alueen valintaperusteena Natura-verkostoon on joessa esiintyvä vuollejokisimpukka (*Unio crassus*). Laji kuuluu EU:n luontodirektiivin liitteeseen II ja IV(a). Suomessa laji on luokiteltu vaarantuneeksi. Lisäksi joessa esiintyy saukkoa (*Lutra lutra*) ja virtaludetta (*Aphelocheirus aestivalis*). Uusiksi luonnonsuojelun alueiksi osoitetut *Krapuojan lehto ja puro* SL-1 (14) sekä *Rajakosken lehto* SL-1 (19) rajoittuvat Vantaanjoen Natura-alueeseen.

Kansallisesti arvokkaat luontokohteet – Luonnonsuojelulain suojelemat luontotyypit

Luonnonsuojelulain 29 §:n suojelemat luontotyypit luokitellaan kansallisesti arvokkaiksi, koska ne ovat koko Suomen alueella tärkeiksi määriteltäviä suojelukohteita. Luonnonsuojelulain suojelemia luontotyyppiä ovat luontaisesti syntyneet, merkittävilta osin jaloista lehtipuista koostuvat metsiköt, pähkinäpensaslehdot, tervaleppäkorvet, luonnontilaiset hiekkarannat, merenrantaaniityt, puuttomat tai luontaisesti vähäpuustoiset hiekkadyynit, katajakedot, lehdesniityt sekä avointa maisemaa hallitsevat suuret yksittäiset puut ja puuryhmät.

Yleiskaava 2040:ssä osoitetaan S-1 –merkinnällä kaksi luonnonsuojelulain 29 §:n mukaista luontotyyppiä. Molemmat kohteet ovat pähkinäpensaslehtoja. Luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisissa pähkinäpensaslehdossa on vähintään kaksi metriä korkeita tai leveitä pähkinäpensaita vähintään 20 kappaletta hehtaarilla yhtenä tai useampana lähekkäisenä ryhmänä rajattavissa olevalla yhtenäisellä alueella.

S-1 (4) Mustojan pähkinäpensaslehto (1,0 ha) sijaitsee Metsäniityntienvarren rinteessä Mustojan lehtojensuojelualueen länsipuolella. Kohteella kasvaa parisataa 2-4 metriä korkeaa pähkinäpensasta, myös pihlajaa, koivua, haapoja ja vaahteraa. Pähkinälehto on vaarantunut luontotyyppi ja myös metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö. Kohteen rajaus perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017 – Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi -osayleiskaavassa kohde on maa- ja metsätalousaluetta (MT-3). Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja.

S-1 (5) Nedre-Gummin pähkinäpensaslehto (0,6 ha) sijaitsee Etelä-Tuusulassa, Ruotsinkylän itäpuolen kallioalueen rinteessä. Pähkinälehto on vaarantunut luontotyyppi ja myös metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö. Kohteen rajaus perustuu raporttiin *Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys* (Keiron 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Pähkinäpensaslehto sijaitsee puoliiksi Ruotsinkylä-Myllykylä -osayleiskaavan ja Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaavan alueella. Ruotsinkylä-Myllykylä osayleiskaavassa kohde sijoittuu maa- ja metsätalousalueelle (MT-1) ja Hyrylän laajenemissuuntien

-osayleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M-1). Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä. Ruotsinkylä-Myllykylä – osayleiskaava jää voimaan ja sen alueella Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja.

Maakunnallisesti arvokkaat Tuusulan kunnan omistamat alueet

SL-1 (22) Eteläinen Pähkinämäen metsä (3,6 ha) sijaitsee Etelä-Hyrylässä ja on osa Tuusulanjokilaakson lehtoaluetta. Pähkinämäen lehdot ovat kuusi- ja lehtipuuvaltaisia lehtoja, joissa on runsaasti lahoppua. Lehdot on Etelä-Suomessa luokiteltu vaarantuneiksi luontotyypeiksi. Kohteella on reheviä lehtolaikkuja, jotka ovat myös metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Kohteen rajausta perustuu *Tuusulan kunnan METSO-Inventointiin* (Innofor Finland Oy 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaavassa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU-2). Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä.

SL-1 (24) Sarvikallion lounaispuolen metsät (10,1 ha) sijaitsevat Pohjois-Paijalassa. Kohteella on runsaasti tuoreita ja lehtomaisen kankaan kuusivaltaisia lahoppuustoisia metsiä sekä runsalahoppuustoinen turvekangas. Lisäksi alueella on eri-ikäisiä lehtoja. Alueella on kallioita ja kiviröykkiöitä. Uhanalaisten luontotyyppien lisäksi osa kohteesta on myös metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöä. Kohteen rajausta perustuu *Tuusulan kunnan METSO-Inventointiin* (Innofor Finland Oy 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaavassa kohde sijaitsee retkeily- ja ulkoilualueella VR-1. Suurin osa alueesta on osoitettu luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaaksi merkinnällä sl-1(2) ja tuolla alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä.

Maakunnallisesti arvokkaat yksityisessä omistuksessa olevat alueet

SL-1 (8) Juupakinrännö (1,4 ha) on Keravanjokeen laskeva puro Tuusulan pohjoisosassa Kellosken alueella. Kohde käsittää Keravanjokeen laskevan puron ja sitä ympäröivän metsän. Juupakinrännön sivunorot ovat vesilain 2 luvun 11 §:n suojaamia. Puroa ympäröivä metsä on metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö. Eteläosan puustossa on mäntyä, kuusta ja koivua. Kaakosta tulevan noron yhtymäkohdassa on tuoretta lehtoa, jossa on varttunutta kuusikkoo, kuollutta pystypuuta ja runsaasti tuulenskaatoja. Kaakkoisosan sivunoron varrella kasvaa mm. imikkää, mäkilehtolustetta, taikinamarjaa. Tuoreet keskiravinteiset lehdot ovat uhanalaisia eli vaarantuneita luontotyyppisiä. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017 - Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset* (Ympäristösunnittelu Enviro Oy 2018).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Linjamäki-Keravanjokilaakso -osayleiskaavassa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-3), jossa se on osoitettu luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaaksi sl-1(2) -merkinnällä. Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja.

SL-1 (9) Keravanjokilaakson metsä, lehto ja noro (22,9 ha) sijaitsevat Tuusulan kunnan pohjoisosassa Keravanjokikanjonin Natura-alueen ja Niittykulman välissä. Noro on vesilain 2 luvun 11 §:n suojelema pienvesi. Kohteella on varttunutta kuusivaltaista tuoretta lehtoa, joka on Etelä-Suomessa vaarantunut luontotyyppi ja metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö. Luoteesta laskevan noron varrella on varttuvaa-varttunutta tuoreen kankaan kuusi- ja mäntymetsää, ympäröivillä rinteillä on paljon haapaa ja uoman reunoilla tuomea. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017 - Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset* (Ympäristösunnittelu Enviro Oy 2018).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Linjamäki-Keravanjokilaakso -osayleiskaavassa kohteet sijaitsevat maa- ja metsätalousalueilla (MT-2 ja MT-3), jossa ne on osoitettu luonnonsuojelullisesti erityisen

arvokkaaksi alueeksi sl-1(2). Aluetta käytettäessä on turvattava maiseman ja luonnon erityispiirteiden säilyminen. Alueella ei tulisi suorittaa kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- tai täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Hakkuut tulisi suorittaa siten, etteivät alueen suoje-luarvot vaarannu. Avohakkuuta tulisi välttää, jyrkillä rinteillä myös harvennushakkuuta. Nyt laa-dittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä ase-makaavoja.

SL-1 (10) Ketunmäen lehto (2,8 ha) on Palojoen varteen sijoittuva luonnontilaisena säilynyt vanhan metsän alue Vaunukankaalla. Kohteella on kosteaa runsasravinteista ja tuoretta keski-ravinteista lehtoa. Kaikki lehdot ovat Etelä-Suomessa uhanalaisia luontotyyppisiä. Kohteen raja-us perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017 - Arvokkaiden luontokohteiden tarkis-tukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2018).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi -osayleiskaavassa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-3), jossa kohde on osoitettu luonnonsuojelullisesti erityisen arvok-kaaksi alueeksi sl-1(4) -merkinnällä. Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttä-mistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Alueen voimakasta hakkuuta tulisi välttää. Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja.

SL-1 (11) Ketunmäen noro (0,5 ha) on metsäalueelta Palojokeen laskeva noro, joka sijaitsee Mustojan peltoalueen luoteispuolella Vaunukankaalla. Norot ovat vesilain 2 luvun 11 §:n suojaa-mia luontotyyppisiä. Noron ympäristössä on lehtokasvillisuutta. Kaikki lehdot ovat Etelä-Suo-messa uhanalaisia luontotyyppisiä. Kohteen rajaus perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017 - Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2018).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi -osayleiskaavassa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-3), jossa osa kohteesta on rajattu luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaaksi merkinnällä sl-1(5) ja pieni osa merkinnällä sl-1(4). Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Metsänhoitotoimen-piteet tulisi suorittaa niin, että alueen suoje-luarvot eivät vaarannu. Nyt laadittava Tuusulan yleis-kaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja.

SL-1 (12) Kivimäen jokivarsi, jokivarren metsä ja noro (7,9 ha) on edustavin ja hakkuilta säilynein kokonaisuus Palojoen varrella Vaunukankaan pohjoisosassa. Jokivarsi on jyrkkärinteinen ja jokiuoma meanderoiva eli se mutkittellee huomattavasti. Jokivarressa on kosteita niittyjä ja lehtokorpiä sekä uhanalaiselle taimenelle sopivia kivikkoisia koskipaikkoja. Kosteat niityt ovat erittäin uhanalaisia luontotyyppisiä. Lehtokorpi on Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen luonto-tyyppi. Jokivarren metsä on vanhaa kuusikkoa. Noro on vesilain 2 luvun 11 §:n suojelema vesi-luontotyyppi. Rajaus perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017 - Arvokkaiden luonto-kohteiden tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2018).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi -osayleiskaavassa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-3), jossa se on rajattu luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaaksi merkinnällä sl-1(4). Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- tai täyttämistöitä. Metsänhoitotoimenpiteet tulisi suorittaa si-ten, että alueen suoje-luarvot eivät vaarannu. Voimakkaita hakkuuta tulisi välttää.

Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja. Yleiskaava 2040:ssä arvokkaan luontokohteen rajaus on huomattavasti su-pistunut, koska suuri osa siitä on tuhoutunut.

SL-1 (13) Kivimäen lähteikkökorpi (2,0 ha) sijaitsee Vaunukankaan pohjoisosassa. Se on vuoden 2017 luontoselvityksessä arvotettu valtakunnallisesti arvokkaaksi. Lähdekorvet ovat erit-täin uhanalaisia luontotyyppisiä.

Alueella on kaksi vesilain 2 luvun 11 §:n suojaamaa avolähdettä. Lähteet on Uudellamaalla luo-kiteltu erittäin uhanalaisiksi vesiluontotyypeiksi. Fatinsuon eteläpuolelta laskevat juotit ovat ve-silain 2 luvun 11 §:n suojelemia noroja. Kohteen rajaus perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvi-tykset 2017 - Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2018).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi -osayleiskaavassa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-3), jossa se on rajattu luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaaksi merkinnällä sl-1(4). Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- tai täyttämistöitä. Metsänhoitotoimenpiteet tulisi suorittaa siten, että alueen suojeluarvot eivät vaarannu. Voimakkaita hakkuita tulisi välttää.

Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja. Yleiskaava 2040:ssä arvokkaan luontokohteen rajausta on huomattavasti supistunut, koska osa suuri osa siitä on tuhoutunut.

SL-1 (14) Krapuojan lehto ja puro (6,0 ha) on Vantaanjokeen laskeva puro ja sitä ympäröivä tuoreen ja kostean lehdon lehtoalue Nahkelassa. Suurin osa kohteesta on tuoretta lehtoa, mutta puron varressa on pienialaisesti vaihdellen myös kosteaa lehtoa ja runsasravinteista lehtokorpea. Lehdot ovat uhanalaisia ja lehtokorvet erittäin uhanalaisia. Lähes koko alue on liito-oravalle hyvin sopivaa metsää. Krapuoja on taimenvesi, johon taimenia on myös istutettu. Alueella on myös uhanalaisille taimenille sopivia sorapohjaisia kutupaikkoja. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017 - Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2018).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi -osayleiskaavassa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-3), jossa se on osoitettu luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaaksi merkinnällä sl-1(12). Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Metsänhoitotoimenpiteet tulisi suorittaa siten, että alueen suojeluarvot eivät vaarannu.

Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja. Yleiskaava 2040:ssä arvokkaan luontokohteen rajausta on supistunut, koska suuri osa siitä on tuhoutunut.

SL-1 (15) Kuuselan eteläpuolinen noro ja metsäalue (3,5 ha) sijaitsee Keravajokikajonin Natura-alueen länsipuolella. Noro on vesilain 2 luvun 11 §:n suojelema vesiluontotyyppi. Puusto luonnontilaisen noron ympärillä on varttuvaa-varttunutta lehtomaisen kankaan kuusikkoa. Länsiosan puusto on harmaaleppää, tuomea ja koivua. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017 - Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2018).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Linjamäki-Keravanjokilaakso -osayleiskaavassa kohde on maa- ja metsätalousaluetta MT-1 ja MT-2. Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja.

SL-1 (16) Lehmojan nevakorpi (1,4 ha) sijaitsee Nahkelassa lähellä Tuusulan länsirajaa. Suon puusto on nuorta koivua ja kuusta, lisäksi esiintyy pajuja. Kenttäkerroksessa kasvaa mm. kurjenjalkaa, tupasvillaa, saroja, isokarpaloo ja suo-orvokkia. Kohteella esiintyy uhanalaisia luontotyyppisiä, mm. tupasvilla- ja juolasarakorpea, jotka on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017 - Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2018).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi -osayleiskaavassa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-3), jossa se on osoitettu luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaaksi alueeksi sl-1(11) -merkinnällä. Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- tai täyttämistöitä. Metsänhoitotoimenpiteet tulisi suorittaa siten, että alueen suojeluarvot eivät vaarannu. Ojitusta ei tulisi sallia ja puuston hakkuuta tulisi välttää. Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja.

SL-1 (17) Maarinjärvi (8,7 ha) on Ruotsinkylän pohjoisosaan sijoittuva rantaluhta-alue. Se on umpeenkasvanut osa aiemmin paljon suuremmasta järvestä. Pohjoisosassa on Tuusulan kunnan omistama luonnonsuojelualue, joten myös eteläosan saaminen suojelun piiriin olisi toivottavaa. Ruovikon ja rantametsän välistä löytyi vuonna 2013 satoja alueellisesti uhanalaisia korpiorvokkeja. Ruovikossa on pesinyt direktiivilajeihin luokiteltu kurki. Alueen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan osayleiskaava-alueiden luontoselvitykset 2013 ja 2014* (Faunatica Oy 2015).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Ruotsinkylä-Myllykylä II -osayleiskaavassa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M-10), jossa se on rajattu luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaaksi merkinnällä sl-1. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpidekielto, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- tai täyttämistöitä tai muuta tähän rinnastettavaa toimenpidettä. Alueella metsänhoitotoimenpiteet tulisi suorittaa siten, että alueen suojeluarvot eivät vaarannu. Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja.

SL-1 (18) Miilumäen purolaakso (3,0 ha) sijaitsee Pertussa. Alue liittyy yksityiseen Lepänojan luonnonsuojelualueeseen. Länsiosassa virtaavan puron varrella on tuoretta lehtoa, jossa on kuusta ja haapaa. Kauempana purosta esiintyy kangas- sekä ruoho- ja heinäkorpea, myös lehtokorpea. Kohteella on sekä tuoreita tuulenskaatoja että vanhempaa lahoppuuta ja useita uhanalaisia luontotyyppejä: ruoho-, heinä- ja lehtokorvet ovat erittäin uhanalaisia luontotyyppejä, kangaskorvet äärimäisen uhanalaisia Etelä-Suomessa ja lehdot vaarantuneita luontotyyppejä. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017 - Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2018).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi 2025 -osayleiskaavassa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-3), jossa se on rajattu luonnonsuojelullisesti erittäin arvokkaaksi merkinnällä sl-1(1). Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpidekielto, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- tai täyttämistöitä tai muuta tähän rinnastettavaa toimenpidettä. Alueella metsänhoitotoimenpiteet tulisi suorittaa siten, että alueen suojeluarvot eivät vaarannu. Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja.

SL-1 (19) Rajakosken lehto (2,0 ha) sijaitsee Nahkelassa Tuusulan ja Vantaan rajalla. Kohde käsittää Vantaanjoen rinnelehdon ja jokiuoman. Jokivarren kosteat lehtokuviot ovat runsasravinteisia lehtoja. Kaikki lehtotyypit ovat Suomessa uhanalaisia. Vantaanjoen rinnelehdon arvoa lisää hyvin säilynyt, luonnontilaisen kaltainen puusto, suuri lahoppuuston määrä sekä kasvilajiston monipuolisuus. Kohde on metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö. Koko alue on liito-oravalle sopivaa metsää. Rajakosken vuolas kivikko-osuus lisää alueen suojeluarvoa. Kohde rajautuu Vantaanjoen Natura-alueeseen. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017 - Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2018).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi -osayleiskaavassa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-3), jossa se on rajattu luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaaksi merkinnällä sl-1(12). Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Metsänhoitotoimenpiteet tulisi suorittaa siten, että alueen suojeluarvot eivät vaarannu. Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja.

SL-1 (20) Myllykylänkoski ja lehtoalue (8,1 ha): Myllykylänkoski on Tuusulan koskiosuukista eteläisin ja se sijaitsee Myllykylän maantiesillan länsipuolella. Joki on vesilain 2 luvun 11 §:n suojelema vesiluontotyyppi. Jokiosuus on myös Tuusulanjoen uhanalaisiin ja harvinaisiin lajeihin kuuluvan vuolejokisimpukan elinympäristöä. Kohteella Tuusulanjoki virtaa rehevän lehtometsän keskellä, osin jyrkähköjen rinteiden välisessä uomassa. Kaikki lehtotyypit ovat Suomessa uhanalaisia. Kosteaa runsasravinteinen ja tuore keskirasvanteinen lehto ovat Etelä-Suomessa uhanalaisia eli vaarantuneita luontotyyppejä. Tuore runsasravinteinen lehto on äärimmäisen (CR) uhanalainen luontotyyppi. Kohteella on runsaasti lahoppuuta. Kohteessa todettiin vuonna 2007 direktiivilajeihin kuuluvan ja uhanalaisen (VU) liito-oravan elinpiiri. Vuoden 2013 liito-oravakartoituksessa ei kuitenkaan löydetty merkkejä liito-oravasta. Alueen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan osayleiskaava-alueiden luontoselvitykset 2013 ja 2014* (Faunatica Oy 2015).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Ruotsinkylä-Myllykylä II - osayleiskaavassa kohde on osoitettu luonnonsuojelualueeksi SL -merkinnällä. Alueella saa suorittaa toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen sen suojeluarvon säilyttämiseksi tai palauttamiseksi. Liito-oravan elinpiiri on rajattu osayleiskaavaan luo-merkinnällä. Alueen suunnittelussa ja alueella suoritettavissa toimenpiteissä on huolehdittava siitä, että liito-oravan luonnossa havaittavia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei hävitetä tai heikennetä. Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrat-

tavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman maankäyttö- ja rakennuslain mukaista maisematyölu-paa (MRL 128 §). Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja. Yleiskaava 2040:ssä SL-alueita on pienennetty.

SL-1 (21) Nilkanojan metsä ja norot (4,8 ha): Nilkanoja on Keravanjokeen Hyvinkään puo-lelta laskeva puro Tuusulan pohjoisosassa. Puron ympärillä kasvaa tuoretta keskiravinteista leh-toa, joka on Etelä-Suomessa vaarantunut luontotyyppi. Alueella on paljon kuollutta pysty- ja maalahopuuta. Kohde on myös metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö. Nilkanojan norot ovat vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisia eli valtakunnallisesti arvokkaita vesiluonto-tyyppejä. Kohteen rajaus perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017 - Arvokkaiden luon-tokohteiden tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2018).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Linjamäki-Keravanjokilaakso – osayleiskaavassa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-3), jossa osa kohteesta on osoitettu luonnonsuojelullisesti eri-tyisen arvokkaaksi alueeksi sl-1(2) –merkinnällä. Alueella ei tulisi suorittaa kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- tai täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Hakkuut tulisi suo-rittaa siten, etteivät alueen suojeluarvot vaarannu. Avohakkuuta tulisi välttää, jyrkillä rinteillä myös harvennushakkuuta. Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laaditta-via uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja.

SL-1 (23) Rannikonmäen koski (2,2 ha) sijaitsee Tuusulan kunnan länsirajalla Palojoenlaak-sossa. Se on Palojoen pisin koskijakso ja tärkeä joessa eläville uhanalaisille taimenille. Virtavesi-yhdistys on kunnostanut kohteella taimenille kutualuetta pohjasoraikoilla. Kohteen rajaus perus-tuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017 - Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset* (Ym-päristösuunnittelu Enviro Oy 2018).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi -osayleiskaavassa kohde sijaitsee osit-tain maa- ja metsätalousalueella (MT-3) ja osittain MV-2 –alueella (maa- ja metsätalousalue, viljelymaisema). Kohde on rajattu luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaaksi merkinnällä sl-1(1). Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpidera-joitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrat-tavaa toimenpidettä. Metsänhoitotoimenpiteet tulisi suorittaa siten, että alueen suojeluarvot ei-vät vaarannu. Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja. Yleiskaava 2040:ssä arvokkaan luontokohteen rajaus on supistunut, koska suuri osa siitä on tuhoutunut.

SL-1 (24) Sarvikallion lounaispuolen metsät (10 ha): kohde sijaitsee Ruskelassa. Siellä on kangasmetsää ja lehtoja. Kohteella on reheviä lehtolaikkuja, jotka ovat metsälain 10 §:n mukai-sia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Kaikki lehdot ovat Etelä-Suomessa uhanalaisia eli vaaran-tuneita luontotyyppieitä. Kohteen rajaus perustuu raporttiin *Tuusulan kunnan METSO-Inventointi*.

Kaavatilanne tällä hetkellä: Hyrylän laajenemissuunnat HYLÄ -osayleiskaavassa kohde sijaitsee retkeily- ja ulkoilualueella (VR-1), jossa osa siitä on luonnonsuojelullisesti erittäin arvokkaaksi sl-1(1) -merkinnällä. VR-1 -alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä.

SL-1 (25) Keravanjokivarsi (23,0 ha): kohde sijaitsee Roinilassa. Siellä on noroja ja läh-teikkö, jotka ovat vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisia kohteita. Pienveden välittömät lähiympäris-töt ovat metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Kohteella on uhanalaisia luontotyyppieitä: Imikkä-lehto-orvokkityypin (PuViT) tuore runsasravinteinen lehto, joka on val-takunnallisesti erittäin uhanalainen luontotyyppi; Käenkaalimesiangervotyypin (OFiT) kostea runsasravinteinen lehto, joka on vaarantunut luontotyyppi; lähteikkö, joka on Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen luontotyyppi. Kohteen rajaus perustuu raporttiin *Luontotyyppi- ja kasvilli-suusselvitys Keravanjoen varrella Tuusulassa vuonna 2018.s*

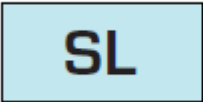

Kaavatilanne tällä hetkellä: Kellokosken osayleiskaavassa kohde sijaitsee maa- ja metsätalous-alueella, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY-1). Maisemaa muuttavaa maarakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:n mukaista lupaa. Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja.

SL-1 (26) Savikulma (4,0 ha): kohde sijaitsee Roinilassa. Kohteella on noroja ja lehtoja: Imikkä-lehto-orvokkityypin (PuViT) tuore runsasravinteinen lehto, joka on erittäin uhanalainen luontotyyppi; käenkaali-mesiangervotyyppin (OFiT) kostea runsasravinteinen lehto, joka on vaarantunut luontotyyppi. Noro on vesilain 2 luvun 11 §:n suojelema vesiluontotyyppi. Kohteen raja-
 jaus perustuu raportteihin *Luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitys Tuusulan Savikulman alueella vuonna 2018*.

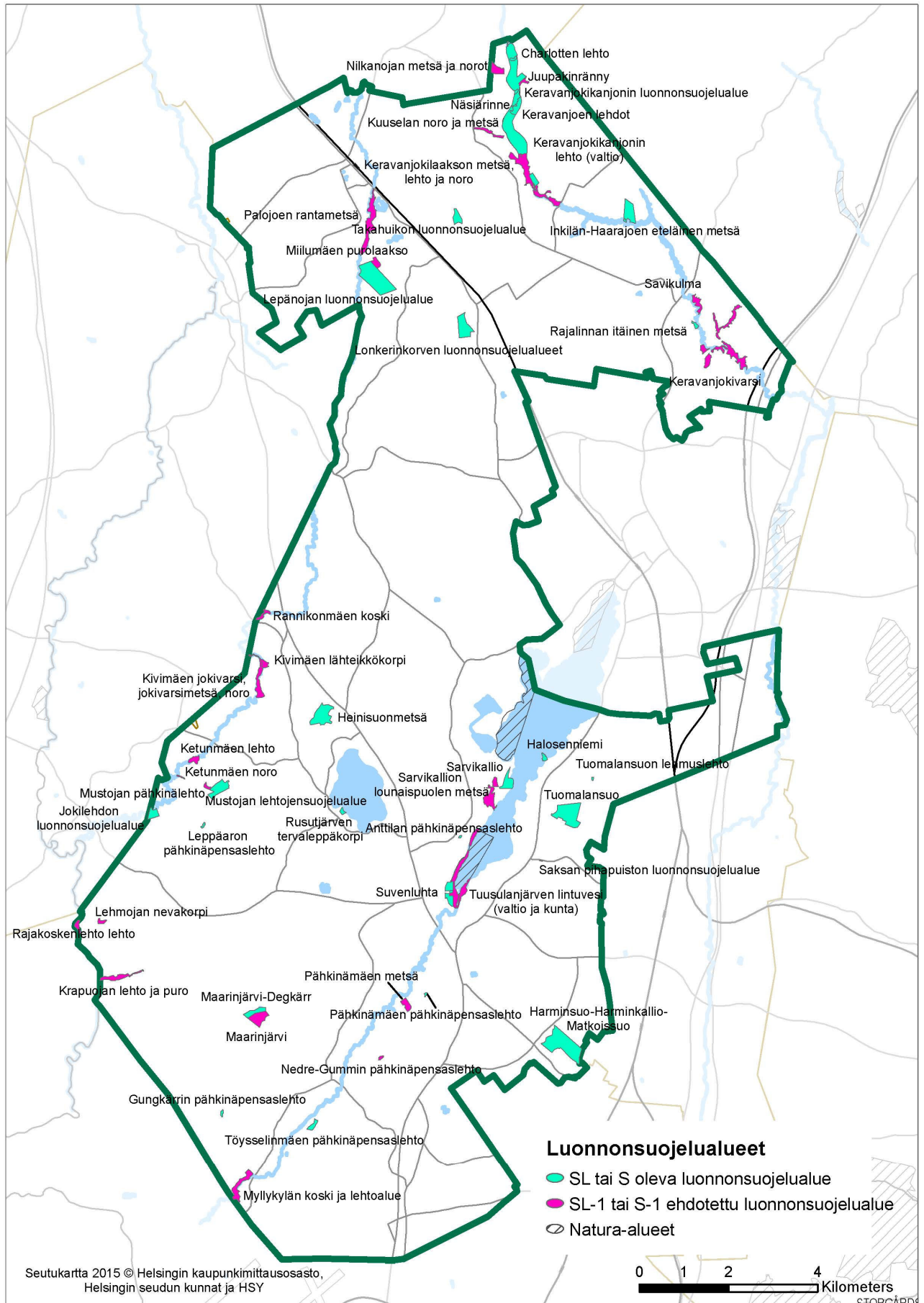
Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueella on voimassa asemakaava, jossa alue on luonnontilassa säilytettävää puistoaluetta (PL). Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja.

SL-1 (27) Palojoen rantametsä (15,6 ha) sijaitsee Jokelantien eteläpuolella Palojoen varrella. Uoman molemmin puolin on useita eri lehtotyyppisiä. Kaikki lehdot ovat Etelä-Suomessa uhanalaisia luontotyyppisiä. Kohteella on Eurobats -lepakoiden suojelusopimuksen suojaamia lepakoille tärkeitä ruokailualueita ja jokivarren haavikko on liito-oravan elinpiiriä (luontodirektiivin liitteen II ja IV laji). Kohteen raja-
 jaus perustuu raportteihin *Tuusulan kunnan METSO-Inventointi, Tuusulan Jokelan kartanon alueen luontoselvitys ja Jokelan hevostylän luontoselvitys, maastokäynti* - Tuusulan kunta, Uudenmaan liitto, Uudenmaan ELY-keskus, Faunatica Oy, Enviro Oy 14.6.2019

Kaavatilanne tällä hetkellä: Kohde sijaitsee pääasiassa kaavoittamattomalla alueella (Palojoen itäpuoli), joten alueelle tulee voimaan nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040. Joen länsipuolella on voimassa asemakaavoja, joissa kohde on luonnontilassa säilytettävää puistoaluetta (PL) ja lähivirkistysaluetta (VL-9), jossa kohde on rajattu luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiksi alueiksi. Osa kohteesta on maatalousaluetta (M).

 	<p>Luonnonsuojelualue</p> <p>Merkinnällä on osoitettu perustetut luonnonsuojelualueet, jotka on suojeltu luonnonsuojelulain nojalla.</p> <p>Alueella voidaan tehdä hoitosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä.</p> <p>Alle hehtaarin kokoiset alueet viisikulmaisella kohde-merkinnällä.</p>
---	---

<div style="display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-right: 10px;">SL-1</div> <div style="text-align: center;"> <p><i>Tai</i></p> </div> </div>	<p>Luonnonsuojelualue</p> <p>Merkinnällä on osoitettu alueet, jotka on tarkoitus perustaa luonnonsuojelualueiksi. Alue on tarkoitettu suojeltavaksi luonnonsuojelulain nojalla.</p> <p>Alueella voidaan tehdä hoitosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä.</p> <p>Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja (mm. kaivaminen, louhiminen, täyttäminen, tasoittaminen, puunkaato). Suojelumääräys on voimassa, kunnes alue on muodostettu luonnonsuojelulain mukaiseksi luonnonsuojelualueeksi, kuitenkin enintään viisi vuotta yleiskaavan voimaantulosta lukien. Mikäli alueelle ei perusteta suojelualueutta viiden vuoden sisällä, astuu alueelle voimaan maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä, puun kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä.</p> <p>Alle hehtaarin kokoiset alueet viisikulmaisella kohde-merkinnällä.</p>
<div style="display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-right: 10px;">S</div> <div style="text-align: center;"> <p><i>Tai</i></p> </div> </div>	<p>Luonnonsuojelualue</p> <p>Luonnonsuojelulain 29 §:n perusteella suojeltu luontotyyppi. Kohdetta ei saa muuttaa niin että sen ominaispiirteiden säilyminen vaarantuu.</p> <p>Alueella voidaan tehdä hoitosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä.</p> <p>Alle hehtaarin kokoiset alueet viisikulmaisella kohde-merkinnällä.</p>
<div style="display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-right: 10px;">S-1</div> <div style="text-align: center;"> <p><i>Tai</i></p> </div> </div>	<p>Luonnonsuojelualue</p> <p>Luonnonsuojelulain 29 §:n perusteella suojeltavaksi tarkoitettu luontotyyppi. Kohdetta ei saa muuttaa niin että sen ominaispiirteiden säilyminen vaarantuu.</p> <p>Alueella voidaan tehdä hoitosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä.</p> <p>Alle hehtaarin kokoiset alueet viisikulmaisella kohde-merkinnällä.</p>

Alueen osa, joka on luonnonsuojelullisesti paikallisesti arvokas (sl)

Paikallisesti arvokkaat luontokohteet on osoitettu sl-merkinnällä. Näitä alueita ei ole tarkoitus perustaa luonnonsuojelualueiksi luonnonsuojelulain nojalla, vaan niiden luontoarvot turvataan kaavamääräyksillä. Tällä merkinnällä on osoitettu:

- metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä
- vesilain mukaisia kohteita (2 luku 11 §)
- luonnonsuojelulain 49 §:n suojaamia luontodirektiivin liitteeseen IV (a) kuuluvien eläinlajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja
- uhanalaisia luontotyyppisiä
- arvokkaita soita

Metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä ovat:

- lähteiden, purojen ja pysyvän vedenjuoksu-uoman muodostavien norojen sekä enintään 0,5 hehtaarin suuruisen lampien välittömät lähiympäristöt, joiden ominaispiirteitä ovat veden läheisyydestä ja puu- ja pensaskerroksesta johtuvat erityiset kasvuolosuhteet ja pienilmasto;
- pienialaiset tai metsätaloudellisesti vähämerkitykselliset:
 - lehto- ja ruohokorvet, joiden ominaispiirteitä ovat rehevä ja vaateliakasvillisuus, erirakenteinen puusto ja pensaskasvillisuus;
 - yhtenäiset metsäkorte- ja muurainkorvet, joiden ominaispiirteitä ovat erirakenteinen puusto ja yhtenäisen metsäkorte- tai muurainkasvillisuuden vallitsevuus;
 - letot, joiden ominaispiirteitä ovat maaperän runsasravinteisuus, puuston vähäinen määrä ja vaateliakasvillisuus;
 - vähäpuustoiset jouto- ja kitumaan suot;
 - luhdet, joiden ominaispiirteenä on erirakenteinen lehtipuusto tai pensaskasvillisuus sekä pintavesien pysyvä vaikutus;
 - rehevät lehtolaikut, joiden ominaispiirteitä ovat lehtomulta, vaateliakasvillisuus sekä luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen puusto ja pensaskasvillisuus;
 - kangasmetsäsaarekkeet, jotka sijaitsevat ojittamattomilla soilla tai soilla, joissa luontainen vesitalous on pääosin säilynyt muuttumattomana;
 - kallioperässä olevat tai kivennäismaahan uurtuneet, jyrkkärinteiset, pääosiltaan vähintään kymmenen metriä syvät rotkot ja kurut, joiden ominaispiirteenä on luonteenomainen muusta ympäristöstä poikkeava kasvillisuus;
 - pääosiltaan vähintään kymmenen metriä korkeat jyrkänteet ja niiden välittömät alusmetsät;
 - karukokankaita puuntuotannollisesti vähätuottoisemmat hietikot, kalliot, kivikot ja louhikot, joiden ominaispiirre on harvahko puusto.

Vesilain 2 luvun 11 §:n mukaan luonnontilaisen enintään kymmenen hehtaarin suuruisen fladan, kluuvijärven tai lähteen taikka muualla kuin Lapin maakunnassa sijaitsevan noron tai enintään yhden hehtaarin suuruisen lammen tai järven luonnontilan vaarantaminen on kielletty.

sl-merkinnällä osoitetut alueet

Taulukkoon 3 on koottu sl-merkinnällä osoitetut alueet.

Taulukko 3. Merkinnällä sl-osoitetut kohteet. LSL = luonnonsuojelulaki, ML=metsälaki, VL=Vesilaki, U=uhanalainen luontotyyppi, OYK=osayleiskaava, AK=asemakaava. Metsälaki on voimassa vain M-alueilla, mutta yhdenvertaisuuden vuoksi vastaavat kohteet on otettu tarkasteluun M-alueiden ulkopuolella)

YK 2040	Alueen nimi	Pinta-ala (ha)	Alueen käyttötarkoitus voimaan jäävässä kaavassa	Omistaja	Peruste
sl (1)	Alhon lampi	1,9	VL, W (AK)	Kunta	VL
sl (2)	Halkivahan suo	2,5	AO-1 (Yleiskaava 2040)	Yksityinen	ML, suo, U
sl (3)	Hevoskylän viitasammakkolammikko I	6,0	AH (Yleiskaava 2040)	Kunta	LSL
sl (5)	Kavaankallio	2,9	V (Yleiskaava 2040)	Kunta	ML
sl (6)	Kavaankallion itäpuoleinen lehto	1,8	V (Yleiskaava 2040)	Kunta	U
sl (7)	Kirjoverkkoperhosen lisääntymisalue	0,9	V (Yleiskaava 2040), VR, VL (Rykmentipuiston OYK)	Kunta, yksityinen	LSL
sl (9)	Kotuntien venevalkaman rantalehdot	0,6	s, LV (AK)	Kunta, yksityinen	LSL, U
sl (11)	Mikkolan lehtorinne	3,7	V, AO-2, AO-1 (Yleiskaava 2040)	Kunta, yksityinen	ML, U
sl (12)	Palojoenpuiston lammet ja metsä	12,3	TT, VL, M (AK)	Yksityinen	LSL
sl (14)	Palssin metsä	2,4	VR-2, TP-1 (Sulan osayleiskaava)	Kunta	ML, U
sl (15)	Pellavamäen kalliot (4 kpl)	1,2	VI, AO (AK), AO-1, AK, AP (Yleiskaava 2040)	Kunta, yksityinen	ML
sl (16)	Pirunkorvenpuro	7,3	MTE-1 (Ruotsinkylä-Myllykylä OYK)	Valtio	ML, U
sl (17)	Sikokallio	0,1	V (Yleiskaava 2040)	Kunta	ML
sl (18)	Temmonmäen nevaleunainen suolampi	0,3	M (AK)	Kunta	VL, ML
sl (19)	Temmonmäen nevasuot (3 kpl)	1,9	VR (Yleiskaava 2040), M (AK)	Kunta	ML, U
sl (20)	Temmonmäen noro	2,0	M (AK), VR (Yleiskaava 2040)	Kunta, yksityinen	VL, ML
sl (21)	Tuoman kalliit	1,1	TP (Yleiskaava 2040)	Yksityinen	ML
sl (22)	Tuomanlansuon keidasrämeneva	11,6	V (Yleiskaava 2040)	Valtio	suo
sl (23)	Tuuskodon rantalehdot	1,1	P, LV (AK)	Kunta, yksityinen	U
sl (24)	Virtalantien pohjoispuolinen lampi	1,7	TT (AK)	Yksityinen	LSL
sl (25)	Aallopinoja, Ankkapuro, Lokkipuro	6,2	MT-3 (Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi OYK)	Kunta, yksityinen	VL, ML, U
sl (26)	Allikkolähde	1,6	MT-3 (Ruotsinkylä-Myllykylä OYK)	Kunta, yksityinen	VL, ML, U
sl (27)	Firan kuoppa	1,2	M (Yleiskaava 2040)	Tuusulan seudun vesilaitos kuntayhtymä	LSL
sl (28)	Flinkinojan lehto- ja noro	1,1	MT-3 (Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi OYK)	Yksityinen	VL, U
sl (29)	Hevoskylän viitasammakkolammikko II	1,9	MT-3 (Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi OYK)	Yksityinen, kunta	LSL
sl (30)	Jusliininoja I	6,2	MY-1, VL, ET, EV, L (Kellokosken OYK), PI (AK)	Yksityinen, Tuusulan seudun vesilaitos kuntayhtymä	VL, ML, U
sl (31)	Karjusuon keidasräme	6,3	MT-1 (Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi OYK)	Yksityinen	suo, U
sl (32)	Kaunismummen liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka	0,4	M-8 (Kellokosken OYK)	Kunta	LSL
sl (33)	Klenkon puroonvarsilehto, lähteiköt ja puro	3,1	MT-1, MV-1 (Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi OYK)	Yksityinen	ML, U
sl (34)	Knaapin metsä	7,2	V (Yleiskaava 2040)	Kunta	ML, U
sl (35)	Kolsan metsä	8,3	M-1 (Yleiskaava 2040)	Yksityinen	LSL
sl (36)	Kolsan suo	0,7	M-1, AO-2 (Yleiskaava 2040)	Yksityinen	ML, U
sl (37)	Korkeakallion jyrkänne ja rinnelehto	1,4	MT-3 (Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi OYK)	Yksityinen	ML, U
sl (38)	Korpiiniitty	23,4	M-1 (Yleiskaava 2040)	Yksityinen	LSL, U
sl (39)	Lautakallion jyrkänne ja metsä	0,1	MT-3 (Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi OYK)	Yksityinen	ML, U
sl (41)	Mustojanpuron alajouksu	1,5	MT-3 Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi OYK)	Yksityinen	VL, ML, U
sl (42)	Lepokallion kalliometsä	7,1	M-1 (Yleiskaava 2040)	Yksityinen, länsireunalla kunnan maata	ML
sl (43)	Lonkkerin metsät	10,2	MT-3 (Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi OYK)	Yksityinen	ML, U
sl (44)	Löövinkallio	2,7	MV (Yleiskaava 2040)	Yksityinen	ML, LSL, U
sl (45)	Myllykyläntien itäpuolinen jokivarsilehto	2,6	MT-3, AT (Ruotsinkylä-Myllykylä OYK)	Yksityinen	U
sl (46)	Mätäkennummen luoteisosan metsä	2,5	MTE-1 (Ruotsinkylä-Myllykylä OYK)	Valtio	ML, U
sl (47)	Mäyräojan Tikkipuon lehto- ja noro	0,7	MT-1 (Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi OYK)	Yksityinen	VL, U
sl (48)	Pahamäen lehto	0,2	MT-3 (Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi OYK)	Yksityinen	ML
sl (49)	Pirttiniitunmäen jyrkänne	0,1	MT-3 Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi OYK)	Yksityinen	ML
sl (50)	Riihikallion puro ja lähde	7,8	MTE-1 (Ruotsinkylä-Myllykylä OYK), M, AO (Yleiskaava 2040), PL (AK)	Valtio, kunta, yksityinen	VL, ML, U
sl (51)	Ristikivenmäen lähde	0,2	AO-2 (Yleiskaava 2040)	Kunta	VL, ML, U
sl (53)	Sarsalansuon lähteikkökorpi	1,8	MV-1 (Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi OYK)	Yksityinen	suo, U
sl (54)	Sikaniemen ja Huhtarinpuuron varren lehtoalue	24,5	MT-3 (Ruotsinkylä-Myllykylä OYK)	Yksityinen, kunta	LSL, U
sl (55)	Terrisuon rämeneva	22,6	MT-3 (Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi OYK ja Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi OYK)	Yksityinen, Tuusulan srk	suo, U
sl (56)	Torvilevonkallio	5,4	M-1 (Yleiskaava 2040)	Yksityinen	ML-mukainen
sl (57)	Ullanmäen kallio	0,4	MT-3 (Linjamäki-Keravanjoenlaakso OYK)	Yksityinen	ML
sl (58)	Vuohikan räme- ja harjuriinne	2,7	MT-3 (Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi OYK)	Yksityinen	suo, U
sl (59)	Vuohikkaan alajouksu	1,4	MT-3 (Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi OYK)	Yksityinen	VL, U
sl (60)	Ämmälänmäen purolehto	1,1	MT-3, V-1 (Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi)	Järvenpään kaupunki, yksityinen	VL, ML, U
sl (61)	Vuohikkaanojan puroonvarsikorvet	4,1	MT-3 (Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi OYK)	Yksityinen	ML, U, suo
sl (62)	Pähkinämäen metsä (pohjoinen)	4,0	V (Yleiskaava 2040)	Kunta	ML, U
sl (63)	Rajalinnan lehto	5,5	PL, VL, VP, YT (AK)	Kunta	VL, U
	YHTEENSÄ	241,5			

sl (1) Alhon lampi (1,9 ha) sijaitsee Jokelan Alhossa. Se on vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen suojeltuihin luontotyyppeihin kuuluva pieni lampi. Lampi ympäristöineen on säilytettävä luonnontilaisena ja sen laskuoja olisi hyvä ennallistaa. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan kunnan valuma-alue ja pienvesiselvitys* (Pöyry 2018).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Kohde sijaitsee asemakaava-alueella (VL, W). Asemakaava-alueella maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa. Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja.

sl (2) Halkivahan suo (2,5 ha) on melko luonnontilainen räme, joka sijaitsee Paijalassa. Kohde on metsälain 10 §:n mukainen vähäpuustoinen suo. Suotyypiltään kohde on pääasiassa isovarpurämettä, joka on Etelä-Suomessa luokiteltu vaarantuneeksi. Suolla on myös nevapintoja sekä muutama avovesilammikko. Mätäs- ja välipintojen vaihtelu on selvästi nähtävissä. Puusto on tyyppillistä rämepuustoa. Lajistoon kuuluvat rämevarvut, tupasvilla ja jouhivihvilä. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan Yleiskaavan luontoselvitys* (Keiron 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaavassa kohde sijaitsee alueella, jolle ei ole osoitettu käyttötarkoitusta. Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä. Yleiskaava 2040:ssä kohde sijaitsee AO-1-alueella (I-vaiheen omakotitalovaltainen asuinalue).

sl (3) Hevoskylän viitasammakkolammikko I (6,0 ha) sijaitsee Jokelassa. Se ovat luonnonsuojelulain 49 §:n suojelema viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikka. Lammikon ympärille on rajattu suojavyöhyke, koska kesällä sammakot oleskelevat myös maalla. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Jokelan hevoskylän luontoselvitys* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2015).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Kohde sijaitsee kaavoittamattomalla alueella, joten alueelle tulee voimaan nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040. Yleiskaava 2040:ssä alue on asuinalue, jossa sallitaan eläinten pito (AH).

sl (5) Kavaankallio (2,9 ha) sijaitsee Paijalassa. Kohde on talousmetsien ympäröimää männikköistä kalliometsää, jonka lakiosan reunoilla on näyttäviä siirtokivilohkareita. Avokalliota on pieninä laikkuina. Kohde on metsälain 10 §:n mukainen erityisen arvokas elinympäristö: kalliot, kivikot ja louhikot. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys* (Keiron 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaavassa kohde sijaitsee lähivirkistysalueella (VL-1), jossa maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa. Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä. Yleiskaava 2040:ssä kohde sijaitsee virkistysalueella (V), jossa maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa.

sl (6) Kavaankallion itäpuoleinen lehto (1,8 ha) sijaitsee Paijalassa. Se on kuusivaltaista sinivuokko-käenkaalityypin lehtoa, jossa on lehtipuuvaltaisia laikkuja. Tuoreet runsasravinteiset lehdot ovat Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisia luontotyyppisiä. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan kunnan METSO-inventointi* (Innofor 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaavassa kohde sijaitsee VL-alueella. Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä. Yleiskaava 2040:ssä kohde sijaitsee virkistysalueella (V). Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa.

sl (7) Kirjoverkkoperhosen lisääntymisalue (0,9 ha) sijaitsee Itä-Hyrylässä. Kirjoverkkoperhonen kuuluu luontodirektiivin liitteen IV a -lajiluetteloon, joten luonnonsuojelulain 49 § kieltää lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämisen ja heikentämisen. Perhosen lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ovat avoimet ja puoliavoimet alueet, joilla kasvaa maitikoita eli kasveja, joihin kirjoverkkoperhoset munivat. Alueen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan Sikokallion alueen luontoselvitys* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2017).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Kohde sijaitsee Rykmentinpuiston osayleiskaavan alueella. Osa kohteesta sijaitsee VR ja VL-alueella ja osa alueella, josta osayleiskaava on kumottu. Kumoutuneille alueille tulee voimaan yleiskaava 2040 ja muualla se ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja. Yleiskaava 2040:ssä kohde sijaitsee virkistysalueella (V), jossa maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa.

sl (9) Kotuntien venevalkaman rantalehdot (0,6 ha) sijaitsevat Hyrylässä Tuusulanjärven rannalla. Luontotyyppiltään ne ovat kosteaa tervaleppälehtoa, jotka on Etelä-Suomessa luokiteltu vaarantuneeksi luontotyyppiksi. Lisäksi rantavyöhyke on luonnonsuojelulain 49 §:n suojelema viitasammakoiden lisääntymispaikka. Alueen rajausta perustuu raporttiin *Tuuskodon ja Fjällbon alueiden luontoselvitys* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2015).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Kohde sijaitsee asemakaava-alueella. Asemakaava-alueella maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa. Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja.

sl (11) Mikkolan lehtorinne (3,7 ha) sijaitsee Lahelassa. Jyrkkä lehtorinne on metsälain 10 §:n mukainen rehevä lehtolaikku. Kaikki lehtotyyppit ovat Etelä-Suomessa uhanalaisia luontotyypppejä. Puusto on lehtipuuta ja kenttäkerroksessa kasvaa kieloa. Alavammat keski- ja pohjoisosat ovat edelleen pääosin lehtipuuvaltaisia, pohjoisessa on myös kuusta. Lahopuuta on runsaasti sekä maassa että pystyssä. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys* (Keiron 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaavassa kohde sijaitsee osittain MU-alueella (maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaustarvetta) ja osittain alueella, jolle ei ole osoitettu käyttötarkoitusta. Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä. Yleiskaava 2040:ssä kohde sijaitsee pääasiassa virkistysalueella (V), jossa maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa. Osa kohteesta sijaitsee AO-2-alueella (II-vaiheen omakotivaltainen asuinalue) ja pieni osa AO-1-alueella (I-vaiheen omakotivaltainen asuinalue).

sl (12) Palojoenpuiston lammet ja metsä (12,3 ha) sijaitsevat Pohjois-Jokelassa. Lampi ympäristöineen on luonnonsuojelulain 49 §:n suojaama viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikka ja lammen länsipuolinen metsä on liito-oravan elinalue. Lisäksi alueella esiintyy Suomessa äärimmäisen uhanalaista lahokaviosammalta. Lahokaviosammal on säädetty luonnonsuojeluasetuksella erityisesti suojeltavaksi lajiksi. Se on myös EU:n luontodirektiivin liitteen II laji, jonka merkittävien esiintymispaikkojen hävittäminen tai heikentäminen on kielletty luonnonsuojelulain 47 § 5 momentin mukaan. Kohteen rajausta perustuu raportteihin *Tuusulan Palojoenpuiston viitasammakko- ja liito-oravaselvitys 2014* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2014) ja *Palojoenpuiston asemakaavan muutos - Luontoselvityksen erillisselvitykset* (FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy 2011) sekä *Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen maastokäynti vuonna 2017*.

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan asemakaava, jossa kohde sijaitsee osittain lähi-virkistysalueella (VL), teollisuusrakennusten ja -laitosten korttelialueella (TT) sekä maa- ja metsäousalueella (M). Asemakaava-alueella maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa. Alueelle laaditaan parhaillaan uutta asemakaavaa. Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja.

sl (14) Palssin metsä (2,4 ha) sijaitsee Sulan alueella Fallbackantien eteläpuolla. Kohteen pohjoisosassa on entiselle niitylle syntynyt tuore lehto. Kaikki lehdot ovat Etelä-Suomessa uhanalaisia. Siellä myös pieni lähteensilmä, jonka voisi ennallistaa. Eteläpuolinen kuvio muodostuu iäkkästä koivu-kuusivaltaisesta rinnemetsästä. Maakuntakaavassa alueelle on osoitettu ekologinen yhteystarve. Alue on osa tärkeää ekologista yhteyttä Vantaan Vierumäen arvokkaiden metsäalueiden ja Tuusulan Harminkallion välillä. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan kunnan METSO-Inventointi* (Innofor Finland Oy 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan Sulan osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee pääasiassa retkeily- ja ulkoilualueella (VR-2), jossa maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä

tarkoitettua lupaa. Kohteen luoteisnurkka on työpaikka-alue (TP-1). Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja.

sl (15) Pellavamäen kalliot (4 kpl; 1,2 ha) sijaitsevat Länsi-Hyrylässä. Kohde muodostuu neljästä erillisestä kallioalueesta, jotka ovat metsälain 10 §:n mukaisia. Ne ovat lähes puuttomia kallioita, joilla on kallioalueille tyypillinen kasvilajisto: metsälauha, jäykkärölli, ahosuolaheinä ja kanerva. Kohteen rajaus perustuu raportteihin *Pellavamäen alueen luontoselvitys* (Ympäristösuunnittelu Enviro 2015) ja *Tuusulan Pähkinämäen alueen luontoselvitys* (Ympäristösuunnittelu Enviro 2017).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Osa alueesta on asemakaava-alue (lähivirkistysaluetta VL ja Erillispientalojen ja paritalojen korttelialuetta AO-68). Osalla alueesta on voimassa Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava, joka kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä. Yleiskaava 2040:ssä tuo alue on AO-1 -aluetta (I-vaiheen omakotivaltainen asuinalue) ja AK-alue (kerrostalovaltainen asuinalue) ja AP-alue (tiivis pientalovaltainen asuinalue). Asemakaava-alueella, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa.

sl (16) Pirunkorvenpuro (7,3 ha) sijaitsee Ruotsinkylässä Vantaan rajalla. Se on luonnontilaisen kaltainen purouoma, jonka lähiympäristö on metsälain 10 §:n mukainen rehevä korpi. Kaikki purot ovat Etelä-Suomessa uhanalaisia vesiluontotyyppisiä. Myös kaikki korvet ovat Etelä-Suomessa uhanalaisia luontotyyppisiä. Kohteen rajaus perustuu raporttiin *Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys* (Keiron 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan oikeusvaikutteinen Ruotsinkylä-Myllykylä -osayleiskaava, jossa alueen käyttötarkoitus on maa- ja metsätalouden erityisalue (MTE-1). Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajaus, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

sl (17) Sikokallio (0,1 ha) sijaitsee Rykmentinpuistossa. Se on metsälain 10 §:n mukainen puuton kallio. Kohteen rajaus perustuu raporttiin *Tuusulan Sikokallion alueen luontoselvitys* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2017).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Valtuuston hyväksymässä Rykmentinpuiston yritysalueen asemakaavassa Urheil- ja virkistyspalvelujen alueelle (VU-5).

sl (18) Temmonmäen nevareunainen suolampi (0,3 ha) sijaitsee Länsi-Jokelassa. Lampi on vesilain 2 luvun 11 §:n suojelema pienvesi ja sen ympäristö on metsälain 10 §:n mukainen pienen veden välitön lähiympäristö. Alueen rajaus perustuu raporttiin *Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys* (Keiron, 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alue on asemakaava-alue (M). Asemakaava-alueella maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa. Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja.

sl (19) Temmonmäen nevasuot (3 kpl, 1,9 ha) sijaitsevat Länsi-Jokelassa. Ne ovat metsälain 10 §:n mukaisia vähäpuustoisia soita. Kohteella on saranevaa, joka on Etelä-Suomessa vaarantuneeksi luokiteltu luontotyyppi. Alueen rajaus perustuu raporttiin *Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys* (Keiron, 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Läntisin suo sijaitsee asemakaava-alueella (M). Asemakaava-alueella maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa.

Muut suot sijaitsevat Jokelan osayleiskaavan lähivirkistysalueella (VL), jossa maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa. Jokelan osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä. Yleiskaava 2040:ssä läntisin suo sijaitsee pääasiassa MU-alueella (maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilunohjaamistarvetta). Muut suot sijaitsevat retkeily- ja ulkoilualueella (VR), jossa maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa.

sl (20) Temmonmäen noro (2,0 ha) sijaitsee Länsi-Jokelassa. Temmonmäen keskimmaisiltä nevasoilta laskee noro etelään. Noro on vesilain 2 luvun 11 §:n suojelema vesiluontotyyppi ja osa noron varresta on metsälain 10 §:n mukainen pienveden välitön lähiympäristö. Paikoin noroa reunustavat hienot tervalepät. Alueen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys* (Keiron, 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Suurin osa norosta sijaitsee asemakaava-alueella. Asemakaava-alueella maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa.

Noron pohjoispää sijaitsee Jokelan osayleiskaavan lähivirkistysalueella (VL), jossa maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa. Jokelan osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä. Yleiskaava 2040:ssä noro sijaitsee retkeily- ja ulkoilualueella (VR), jossa maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa.

sl (21) Tuomalan kalliot (1,1 ha) sijaitsevat Tuomalassa Järvenpään rajan tuntumassa. Kalliot ovat metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Alueen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan Tuomalan osayleiskaava-alueen luontoselvitys vuonna 2008* (Faunatica).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Tuomala II -osayleiskaavassa kohde sijaitsee suojaviheralueella (EV-3), jossa kalliot on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen arvokkaaksi alueeksi luo-merkinnällä. Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 § mainittua toimenpidelupaa. Tuomala II -osayleiskaava ei ole vielä lainvoimainen. Vuonna 2000 lainvoiman saanut Tuomalan osayleiskaava kumotaan nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä.

sl (22) Tuomalansuon keidasrämeneva (11,6 ha) sijaitsee Tuomalassa ja rajautuu Tuomalansuon luonnonsuojelualueeseen. Kohde on avointa suota sekä suon reunuspuustoa. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Luonto- ja maisemaselvitys Tuusulan Tuomalansuon alueelta (Ympäristötutkimus Yrjölä Oy 2006)*.

Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaavassa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M-4), jossa se on sl-1(6) -merkinnällä osoitettu luonnonsuojelullisesti erittäin arvokkaaksi. Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla yleiskaava 2040:llä. Siinä kohde sijoittuu virkistysalueelle (V), jossa maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa.

sl (23) Tuuskodon rantalehdot (2 erillistä aluetta; **1,1 ha**) sijaitsevat Hyrylässä Tuusulanjärven rannalla. Kohteet ovat kosteita runsasravinteisia lehtoja, jotka on luokiteltu vaarantuneeksi luontotyyppiksi. Kohteiden rajausta perustuu *Tuuskodon ja Fjällbon alueiden luontoselvitykseen* (Ympäristösuunnittelu Enviro 2015) ja *Tuusulan kunnan METSO-inventointiin* (Innofor 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Tuuskodon rantalehdot sijaitsevat asemakaava-alueella (P, LV). Asemakaava-alueella maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa. Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja.

sl (24) Virtalantien pohjoispuolinen lampi (1,7 ha) sijaitsee Jokelan pohjoispuolella Takojan alueella. Lampi on vanha savenottopaikka ja se on luonnonsuojelulain 49 §:n suojaama viitasammakon lisääntymispaikka. Viitasammakko kuuluu luontodirektiivin liitteen IV(a) -lajiluetteloon, joten luonnonsuojelulaki kieltää lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämisen ja heikentämisen. Lisäksi alue on luokiteltu linnustollisesti arvokkaaksi. Siellä pesii erittäin uhanalainen (EN) mustakurkku-uikku ja vaarantuneeksi arvioitu (VU) liejukana. Kohteen rajausta perustuu *Tuusulan Palojoenpuiston viitasammakko- ja liito-oravaselvitykseen* (Ympäristösuunnittelu Enviro 2014).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Kohde on asemakaava-alueella. Asemakaava-alueella maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa. Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja.

sl (25) Aallopinoja, Ankkapuro ja Lokkipuro (6,2 ha) sijaitsevat Vanhassakylässä. Aallopinojan, Ankkapuron ja Lokkipuron luonnontilaiset osat ovat vesilain 2 luvun 11 §:n suojelemissa vesiluontotyyppinä ja niiden lähiympäristöt metsälain 10 §:n erityisen tärkeitä elinympäristöinä. Purot tulee säilyttää perkaamattomana ja niille annetaan kehittyä leveä suojavyöhyke. Kaikki kolme puroa ovat luontotyyppiltään äärimmäisen uhanalaisia savimaiden puroja. Kohteen rajausta perustuu raportteihin *Tuusulan Yleiskaavan luontoselvitys* (Keiron 2011) ja *Tuusulan kunnan valuma-alue- ja pienvesiselvitys* (Pöyry Finland Oy 2018).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan oikeusvaikutteinen Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi –osayleiskaava, jossa kohteet sijaitsevat maa- ja metsätalousalueella (MT-3). Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

sl (26) Allikkolähde (1,6 ha) sijaitsee Ruotsinkylässä. Se on 4 x 4 metrin suuruinen ja siitä virtaa kirkasvetinen puro itään. Sekä lähde että sieltä virtaava puro ovat vesilain 2 luvun 11 §:n suojelemissa vesiluontotyyppinä ja niiden lähiympäristöt metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöinä. Lähteet on Etelä-Suomessa luokiteltu erittäin uhanalaisiksi luontotyypeiksi. Uhanalaistumisen syitä ovat metsätalous, ojitus, pohjavedenotto, vesirakentaminen, pellonraivaus, maa-ainesten otto sekä rakentaminen. Myös kaikki purotyypit ovat Etelä-Suomessa uhanalaisia vesiluontotyyppinä. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys 2011* (Keiron 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan oikeusvaikutteinen Ruotsinkylä-Myllykylä –osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-3). Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

sl (27) Firan kuoppa (1,2 ha) sijaitsee Ruotsinkylässä. Se on luonnonsuojelulain 49 §:n suojaama viitasammakon lisääntymispaikka. Kohteen rajausta perustuu *Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys 2011* (Keiron 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaavassa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M-1). Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla yleiskaava 2040:llä. Yleiskaava 2040:ssä kohde sijoittuu M-alueelle.

sl (28) Flinkinojan lehto ja noro (1,1 ha) sijaitsevat Vanhassakylässä. Noro on valtakunnallisesti arvokas luontokohde eli vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen, ja lehto uhanalainen luontotyyppi kostea runsasravinteinen lehto. Kosteat runsasravinteiset lehdot on Suomessa luokiteltu uhanalaisiksi eli vaarantuneiksi luontotyypeiksi. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017–Arvokkaiden luotokohteiden tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro 2017).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan oikeusvaikutteinen Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi –osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-3). Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

sl (29) Hevoskylän viitasammakkolammikko II (1,9 ha) sijaitsee Jokelassa. Se on luonnonsuojelulain 49 §:n suojaama viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikka. Lammikon ympärille on rajattu suojavyöhyke, koska kesällä sammakot oleskelevat myös maalla. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Jokelan hevoskylän luontoselvitys* (Ympäristösuunnittelu Enviro 2015).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueella jää voimaan oikeusvaikutteinen Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi –osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-3). Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

sl (30) Jusliininoja I (6,2 ha) sijaitsee Kellokoskella. Yläosassa pelto-osuuden jälkeen uoma ja sen lähiympäristö ovat melko luonnontilaisia. Kohde on vesilain 2 luvun 11 §:n ja metsälain 10 §:n mukainen kohde sekä äärimmäisen uhanalainen vesiluontoluontotyyppi: savimaiden puro. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan kunnan valuma-alue ja pienvesiselvitys* (Pöyry 2018).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan oikeusvaikutteinen Kellokosken osayleiskaava, jossa kohde sijoittuu seuraaville alueille: MY-1- (maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, jolla on

erityisiä ympäristöarvoja); VL- (lähivirkistysalue); ET (yhdyskuntateknisen huollon alue) ja EV (suojeviheralue). Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä. Pieni osa kohteesta sijoittuu asemakaava-alueelle (V). MY-1-, VL-, EV- sekä asemakaava-alueella maisemaa muuttavaa maarakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:n mukaista lupaa.

sl (31) Karjusuon keidasräme (6,3 ha) sijaitsee Vanhassakylässä. Se on harvahkoa männikköä kasvavaa isovarpurämettä ja lyhytkorsinevaa. Molemmat suotyypit on Etelä-Suomessa luokiteltu vaarantuneiksi. Alueen lounaisosassa on ruoho- ja heinäkorpea, jotka ovat Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisia luontotyyppisiä. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017–Arvokkaiden luotokohteen tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2017).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan oikeusvaikutteinen Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi –osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-1), jossa se on osoitettu luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaaksi sl-1 (8)-merkinnällä. Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamista, louhimista, tasoittamista ja täyttämistä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Metsänhoitotoimenpiteet tulisi suorittaa siten, että alueen suojeluarvot eivät vaarannu. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä

sl (32), Kaunisnummen liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka (0,4 ha) sijaitsee Kellokoskella. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat ovat luonnonsuojelulain 49 §:n suojamia. Kohteen rajausta perustuu *Uudenmaan ELY-keskuksen päätökseen 11.9.2015*.

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan oikeusvaikutteinen Kellokosken osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M-8). Eteläisempi alueen osa sijaitsee luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeällä alueella (luo-1), jossa maisemaa muuttavaa maarakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:n mukaista lupaa. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

sl (33) Klenkon puronvarsilehto, lähteiköt ja puro (3,1 ha) sijaitsevat Vanhassakylässä. Klenkon alue sijaitsee Flinkinojan ja Noormarkinojan yhtymäkohdassa, josta puro jatkaa nimellä Klenkko. Kohteella on kaksi lähteikköä ja yksi noro, saniaislehtokorpea, kuusivaltaista lehtokorpea, kosteaa runsasravinteista lehtoa sekä mesiangervo- ja ruokohelpivaltaisia rantaniittyjä. Lehtokorvet ovat Etelä-Suomessa äärimmäisen uhanalaisia luontotyyppisiä. Kosteat runsasravinteiset lehdot ovat Etelä-Suomessa vaarantuneita luontotyyppisiä. Sisävesien korkeakasvuiset rantaniityt ovat Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisia luontotyyppisiä. Noro ja lähteet ovat vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisia kohteita. Lähteet ovat Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisia luontotyyppisiä. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017–Arvokkaiden luotokohteen tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2017).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan oikeusvaikutteinen Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi –osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee pääasiassa maa- ja metsätalousalueella (MT-1). Etelässä pieni osa kohteesta sijoittuu MV-1-alueelle (maa- ja metsätalousalue, viljelymaisema). Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

sl (34) Knaapin metsä (7,2 ha) sijaitsee Lahelassa. Alueen itäosassa on laaja iäkäspuustoinen, kuusivaltainen ruoho- ja mustikkaturvekankaan mosaiikki. Koillis- ja pohjoisosassa on runsaslahopuustoista harmaaleppä- ja tuomivaltaista lehtoa. Länsipuoli on pohjavesivaikutteista rehevää korpea, joka on metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö sekä koivu-kuusivaltaista ja osin runsaslahopuustoista tuoretta ja kosteaa lehtoa. Lehdot ja korvet ovat Etelä-Suomessa uhanalaisia luontotyyppisiä. Kohteen rajausta perustuu raportteihin *Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys* (Keiron 2011) ja *Tuusulan kunnan METSO-Inventointi* (Innofor Finland Oy 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Hyrylän laajenemissuuntein osayleiskaavassa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU-2). Se on osoitettu

luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaaksi merkinnällä sl-1(10). Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa.

Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla yleiskaava 2040:llä, jossa kohde sijaitsee virkistysalueella (V). Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa.

sl (35) Kolsan metsä (8,3 ha) sijaitsee Jokelan pohjoisosassa. Alueella on liito-oravan elinympäristöä. Metsä on pääosin mustikkatyyppin tuoretta kangasmetsää. Kuusten seassa kasvaa siellä täällä kookkaita haapoja. Kohteen rajausta perustuu *Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen maastokatselmukseen 10.6.2010* sekä raporttiin *Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys 2011* (Keiron 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Metsän itäpuoli sijaitsee Jokelan osayleiskaava-alueella, jossa kohde on virkistysaluetta (V). Kohteen länsiosa sijaitsee yleiskaava 2010:n maa- ja metsätalousalueella (M). Nyt laadittava yleiskaava 2040 korvaa yleiskaava 2010:n. Myös Jokelan osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä. Yleiskaava 2040:ssä kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (M-1).

sl (36) Kolsan suo (0,7 ha) sijaitsee Jokelassa. Se on luonnontilaisen kaltainen neva, joka on metsälain 10 §:n mukainen vähäpuustoinen suo. Kaikki nevatyyppit ovat Etelä-Suomessa uhanalaisia. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys 2011* (Keiron 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Jokelan osayleiskaavassa suo sijaitsee virkistysalueella (V). Jokelan osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä. Yleiskaava 2040:ssä kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (M-1).

sl (37) Korkeakallion jyrkäne ja rinnelehto (1,4 ha) sijaitsevat Siippoossa Palojoen varrella. Korkeakallion jyrkänteiden rinnelehto on metsälain 10 §:n mukainen erityisen arvokas elinympäristö: jyrkänteet ja niiden välittömät alusmetsät. Lehdot ovat Etelä-Suomessa uhanalaisia luontotyyppisiä. Kohde on myös liito-oravalle sopivaa metsää. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017–Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan oikeusvaikutteinen Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi-osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-3). Se on osoitettu luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaaksi sl-1(5) -merkinnällä. Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Metsänhoitotoimenpiteet tulisi suorittaa siten, että alueen suojeluarvot eivät vaarannu. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luontokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

sl (38) Korpiniitty (23,4 ha) sijaitsee Tuomalassa Keravanjoen varrella. Alue on liito-oravan elinympäristöä, jossa on paljon järeitä haapoja, isoja kuusia sekä jonkin verran kolopuita. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat on luonnonsuojelulailla (49 §) suojeltu. Alueen rajausta perustuu raportteihin *Tuomalan alueen liito-oravaselvitys 2009* (Ympäristötutkimus Yrjölä Oy 2008) ja *Tuusulan Tuomalan osayleiskaava-alueen luontoselvitys vuonna 2008* (Faunatica 2008).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Tuomalan osayleiskaavassa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M-6). Osa kohteesta on sl-1 -merkinnällä osoitettu luonnonsuojelullisesti erittäin merkittäväksi. Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Metsänhoitotoimenpiteet tulisi suorittaa siten, että alueen suojeluarvot eivät vaarannu. Tuomalan osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla yleiskaava 2040:llä, jossa kohde sijoittuu maa- ja metsätalousalueelle (M-1).

sl (39) Lautakallion jyrkäne ja metsä (0,1 ha) sijaitsee Ruskelassa. Kalliojyrkänteiden pohjoisosan alla kasvaa tuore kesiravinteinen lehto, jossa on kuusta, haapaa ja koivua. Kuviolla on runsaasti lahopuuta. Jyrkänteiden päällä kasvaa varttunutta männikköä. Kohde on metsälain 10

§:n mukainen. Tuoreet keskiravinteiset lehdot ovat Etelä-Suomessa vaarantuneita luontotyyppisiä. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017–Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueella jää voimaan Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi –osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-3). Se on osoitettu luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaaksi sl-1(2)-merkinnällä. Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Metsänhoitotoimenpiteet tulisi suorittaa siten, että alueen suojeluarvot eivät vaarannu. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luontokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

sl (41) Mustojanpuron alajuoksu (1,5 ha) sijaitsee Nahkelan ja Siippoon rajalla. Alue on vanhaa kuusikkoa kasvava purolaakso, joka on säilynyt lähes luonnontilaisena. Rehevät puronvarsilohdot ovat metsälain 10 §:n suojaamia elinympäristöjä. Alueen luontotyyppit kostea ja tuore lehto ovat Etelä-Suomessa uhanalaisia. Alue kytkeytyy suoraan vastaperustettuun Jokilehdon luonnonsuojelualueeseen, mikä lisää sen arvoa. Lahopuustoa on paikoitellen. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017–Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan oikeusvaikutteinen Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi –osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-3). Osa kohteesta on osoitettu luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaaksi sl-1(4)-merkinnällä. Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Metsänhoitotoimenpiteet tulisi suorittaa siten, että alueen suojeluarvot eivät vaarannu. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luontokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

sl (42) Lepokallion kalliometsä (7,1 ha) sijaitsee Länsi-Jokelassa. Se on karua, mäntyvaltaista metsää. Kohde on metsälain 10 §:n mukainen vähätuottoinen kitu- ja joutomaan elinympäristö. Kohteen rajausta perustuu *Tuusulan yleiskaavan luontoselvitykseen (Keiron 2011)*.

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueella on voimassa oikeusvaikutuksettomana vuonna 1989 hyväksytty koko kunnan yleiskaava 2010. Siinä kohde on SL-1 –aluetta eli alue on tarkoitettu rauhoitettavaksi luonnonsuojelulain mukaiseksi luonnonsuojelualueeksi. Kaikki alueen suojeluarvoa vaarantavat tai luonto-olosuhteita muuttavat toimenpiteet ovat kiellettyjä.

Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 korvaa vanhan yleiskaava 2010:n. Yleiskaava 2040:ssä kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (M-1).

sl (43) Lonkkerin metsät (10,2 ha) sijaitsevat Nuppulinnassa Laululaakson länsipuolella. Alue on lehtoa ja korpea. Kaikki lehto- ja korpityypit ovat Etelä-Suomessa uhanalaisia. Suurin osa kohteesta on metsälain 10 §:n mukaista haapavaltaista lehtometsää, jossa on rehevää aluskasvillisuutta sekä jonkin verran lahoppua. Kohteen eteläosassa on 50–60-vuotiasta kuusimetsää. Kohteen metsä soveltuu myös erittäin hyvin liito-oravalle. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys (Keiron 2011)*.

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan oikeusvaikutteinen Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi –osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-3). Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luontokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

sl (44) Löövinkallio (2,7 ha) sijaitsee Paijalassa. Se on pellon keskellä oleva lähes luonnontilainen metsäsaareke, jolla on myös maisemallisia arvoja. Kohteella on suuria metsälehmäksiä, vaahteroita, pihlajia ja haapoja. Metsälehmäksiintymä on mahdollinen luonnonsuojelulain 29 §:n suojelema jalopuumetsikkö. Kohde on metsälain 10 §:n suojaama rehevä lehtolaikku ja vaarantunut luontotyyppi. Kohteen rajausta perustuu raportteihin *Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys (Keiron 2011)* ja *Tuusulan kunnan METSO-inventointi (Innofor 2011)*.

Kaavatilanne tällä hetkellä: Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaavassa kohde sijaitsee MV-3 –alueella (maa- ja metsätalousvaltainen alue, viljelymaisema), jossa se on osoitettu luonnonsuojelullisesti erittäin arvokkaaksi sl-1(5) –merkinnällä: maisemaa muuttavaa maarakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:n

mukaista lupaa. Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla yleiskaava 2040:llä. Yleiskaava 2040:ssä kohde sijoittuu MV-alueelle (maa- ja metsätalousvaltainen alue, viljelymaisema).

sl (45) Myllykyläntien itäpuolinen joenvarsilehto (2,6 ha) sijaitsee Ruotsinkylässä. Se on tuore keskiravinteinen lehto, joka on vaarantunut luontotyyppi. Kohteen eteläosassa on lähteikkö, joka on Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen vesiluontotyyppi. Lisäksi kohteella on kansainvälisen Eurobats-sopimuksen suojaama lepakoiden tärkeä ruokailualue ja liito-oravalle soveltuvaa metsää. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan osayleiskaava-alueiden luontoselvitykset 2013 ja 2014* (Faunatica).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueella jää voimaan oikeusvaikutteinen Ruotsinkylä-Myllykylä – osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee osittain AT-2-alueella (oleva kyläalue) ja osittain maa- ja metsätalousalueella (MT-3). Osa kohteesta on osoitettu arvokkaaksi luontokohteeksi sl-1 (6) – merkinnällä: alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luontokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

sl (46) Mätäkiivennummen luoteisosan metsä (2,5 ha) sijaitsee Ruotsinkylässä. Kohteella on runsaslahopuustoinen varttunut metsä, lähde (tihkupinta) ja rehevää lehtoa. Rehevä lehtolaikku ja pienvesien välittömät lähiympäristöt ovat metsälain 10 §:n mukaisia kohteita. Lähteet ovat Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisia vesiluontotyyppisiä. Kaikki lehdot ovat Etelä-Suomessa uhanalaisia. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys 2011* (Keiron 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan oikeusvaikutteinen Ruotsinkylä-Myllykylä – osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee maa- ja metsätalouden erityisalueella (MTE-1). Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luontokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

sl (47) Mäyräojan Tikkipiilon lehto ja noro (0,7 ha) sijaitsevat Vanhassakylässä. Tikkipiilon kohdalla Mäyräojan uoma on luonnontilainen ja noro on vesilain 2 luvun 11 §:n suojaama kohde. Tikkipiilon tuore keskiravinteinen lehto on metsälain 10 §:n mukainen. Se on varttuvaa varttunutta kuusikkoa. Tuoreet keskiravinteiset lehdot ovat vaarantuneita luontotyyppisiä. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017–Arvokkaiden luontokohteen tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy). Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luontokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi –osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-1).

sl (48) Pahamäen lehto (0,2 ha) sijaitsee Ruskelassa. Pahamäen koillisrinteellä kasvaa kuusi-valtainen lehto, joka on metsälain 10 §:n suojaama tuore runsasravinteinen lehto. Tuoreet keskiravinteiset lehdot ovat vaarantuneita luontotyyppisiä. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017–Arvokkaiden luontokohteen tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi –osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-3), jossa kohde on osoitettu arvokkaaksi luontokohteeksi sl-1(2) –merkinnällä. Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luontokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

sl (49) Pirttiniitumäen jyrkäne (0,1 ha) sijaitsee Ruskelassa. Jyrkänten alla kasvaa tuore keskiravinteinen lehto. Tuoreet keskiravinteiset lehdot ovat vaarantuneita luontotyyppisiä. Kalliojyrkäne on metsälain 10 §:n mukainen kohde. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017–Arvokkaiden luontokohteen tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi –osayleiskaavassa, jossa kohde sijoittuu maa- ja metsätalousalueelle (MT-3). Kohde on osoitettu luonnonsuojelullisesti erittäin arvokkaaksi sl-1(2) –merkinnällä. Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja

täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Metsänhoitotoimenpiteet tulisi suorittaa siten, että alueen suojeluarvot eivät vaarannu. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen raja, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

sl (50) Riihikallion puro ja lähde (7,8 ha) sijaitsevat nimensä mukaisesti Riihikalliossa. Kohdeella on puro, lähteikkö ja noro, jotka ovat vesilain 2 luvun 11 §:n suojelemissa vesiluontotyyppinä. Niiden lähiympäristöt ovat metsälain 10 §:n erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Lähteet on Etelä-Suomessa luokiteltu erittäin uhanalaisiksi luontotyypeiksi. Avolähteen pohjoisreunalla kasvaa harsosammalta, joka on Suomessa luokiteltu vaarantuneeksi lajiksi. Purouoma ei ole luonnontilainen, mutta sen ympäristö on metsälain 10 §:n suojelema pienveden välitön lähiympäristö. Kohteen raja perustuu raportteihin *Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys 2011* (Keiron) ja *Tuusulan kunnan valuma-alue- ja pienvesiselvitys* (Pöyry 2018).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Kohteen eteläosa sijaitsee Ruotsinkylä-Myllykylä –osayleiskaava-alueella, jossa se on maa- ja metsätalouden erityisalue (MTE). Kohteen pohjoisosa sijaitsee Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava-alueella, jossa kohde on maa- ja metsätalousalue (M-1). Pieni osa kohteesta sijaitsee myös asemakaava-alueella (PL). Alueelle jää voimaan Ruotsinkylä-Myllykylä –osayleiskaava ja asemakaava. Asemakaava-alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla yleiskaava 2040:llä. Yleiskaavassa 2040:ssä kohde sijoittuu M- ja MA –alueille.

sl (51) Ristikivenmäen lähde (0,2 ha) sijaitsee Vaunukankaalla. Kohde on tihkupintainen ja pienialainen lähde, jonka ympärille on rajattu suojavyöhyke. Lähde on vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen vesiluontotyyppi ja sen ympäristö metsälain 10 §:n mukainen pienveden välitön lähiympäristö. Lähteet ovat Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisia luontotyyppinä. Lisäksi kohteella kasvaa harsosammalta, joka on luokiteltu vaarantuneeksi lajiksi. Lähteen läheisyyteen ei tule osoittaa rakentamista tai muita maankäytön muutoksia. Kohteen raja perustuu raportteihin *Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys 2011* (Keiron), *Jouhisaran alueen luontoselvitys* (Ympäristösuunnittelu Enviro 2015) ja *Tuusulan kunnan valuma-alue ja pienvesiselvitys* (Pöyry 2018).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueella on voimassa Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MU-1), jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta. Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä. Yleiskaava 2040:ssä alue on II-vaiheen omakotivaltaista asuinalue (AO-2).

sl (53) Sarsalansuon lähteikkökorpi (1,9 ha) sijaitsee Vanhassakylässä. Kohteen itäosa on lehtokorpea sekä heinä- ja ruohokorpea, jotka ovat erittäin uhanalaisia luontotyyppinä Etelä-Suomessa. Länsiosa on kuivaa turvekangasta. Kohteen raja perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017–Arvokkaiden luotokohteen tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan oikeusvaikutteinen Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi –osayleiskaavassa kohde sijaitsee MV-1-alueella (maa- ja metsätalousalue, viljelymaisema), jossa kohde osoitettu luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaaksi sl-1(9) merkinnällä. Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Metsänhoitotoimenpiteet tulisi suorittaa siten, että alueen suojeluarvot eivät vaarannu. Alueen voimakasta hakkuuta tulisi välttää. Pellon reunaosien kunnostusta lukuunottamatta ojitusta ei tulisi sallia. Puustoa voidaan harventaa, muttei paljaaksihakata. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen raja, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

sl (54) Sikaniemen ja Huhtarinpuron varren lehtoalue (24,5 ha) sijaitsee Ruotsinkylässä. Kohde on liito-oravan elinpiiriä, linnustollisesti arvokas alue, poikkeuksellisen laaja yhtenäinen lehtoalue sekä luonnontilaisen puron lähiympäristö. Kohdeella on erilaisia lehtotyyppinä kosteasta puronvarsilehdosta kuivaan rinnelehtoon. Kaikki lehdot ovat Etelä-Suomessa uhanalaisia luontotyyppinä. Tuusulanjoki muodostaa laaja-alaisen kosteikon jokilaaksoon. Lampi on liian suuri vesilain tai metsälain kohteeksi, mutta juuri kokonsa puolesta arvokas monimuotoisuuden kannalta, erityisesti linnustollisesti. Kohteen raja perustuu raporttiin *Tuusulan osayleiskaava-alueiden luontoselvitykset* (Faunatica 2013).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Ruotsinkylä-Myllykylä –osayleiskaavassa kohde on maa- ja metsätalousaluetta (MT-3). Suurin osa kohteesta on osoitettu luonnonsuojelullisesti arvokkaaksi sl-1 (3)- ja sl-1 (6) –merkinnöillä. Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Metsänhoitotoimenpiteet tulisi suorittaa siten, etteivät alueen suojeluarvot vaarannu. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajaus, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

sl (55) Terrisuon rämeneva (22,6 ha) sijaitsee Ruskelassa. Alueella esiintyy kolme Etelä-Suomessa uhanalaista suoluontotyyppiä: isovarpuräme, tupasvillaräme ja lyhytkorsineva. Kohteen rajaus perustuu raporttiin *Tuusulan luontonselvitykset 2017–Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Kohde sijaitsee osittain Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi –osayleiskaava-alueella ja osittain Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi –osayleiskaava-alueella. Molemmat osayleiskaavat jäävät voimaan. Molemmissa osayleiskaavoissa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-3). Se on osoitettu luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaaksi sl-1(3)- ja sl-1(5) –merkinnöillä. Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Metsänhoitotoimenpiteet tulisi suorittaa siten, etteivät alueen suojeluarvot vaarannu. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajaus, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

sl (56) Torvilevonkallio (5,4 ha) sijaitsee Tuomalassa Lahdentien itäpuolella. Kohde on vajaatuottoinen avokallio ja kalliometsä, jossa on laaja-alaisesti poronjäkälää kasvavaa avokalliota. Vajaatuottoiset kalliot ovat metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä, mutta kohde ei täytä metsälakikohteen pienialaisuuden vaatimusta. Kohteen rajaus perustuu raporttiin *Tuusulan Tuomalan osayleiskaava-alueen luontonselvitys vuonna 2008* (Faunatica Oy).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Tuomalan osayleiskaavassa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M-6), jossa se on sl-m merkinnällä osoitettu maisemallisesti erittäin merkittäväksi alueeksi. Alueen metsänhoitotoimenpiteet tulisi suorittaa siten, että alueen maisemallinen arvo ei vaarannu. Tuomalan osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä, jossa kohde sijoittuu maa- ja metsätalousalueelle (M-1).

sl (57) Ullanmäen kallio (0,4 ha) sijaitsee Kellokoskella lähellä Mäntsälän kunnan rajaa. Kohde on metsälain 10 §:n mukainen harvaa männikköä kasvava kallio. Kohteen rajaus perustuu raporttiin *Tuusulan luontonselvitykset 2017–Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueella jää voimaan Linjamäki-Keravanjokilaakso -osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-3), jossa se on sl-1(1) -merkinnällä osoitettu alueeksi, jolla on erityisiä luontoarvoja. Alueella ei tulisi suorittaa kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajaus, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

sl (58) Vuohikan räme ja harjurinne (2,7 ha) on Rusutjärven rannan tuntumassa sijaitseva isovarpuräme. Vuohikan räme on vähäsoisella alueella suoluontoa hyvin edustava, melko luonnontilainen räme. Isovarpuräme on luokiteltu vaarantuneeksi. Kohteen rajaus perustuu raporttiin *Tuusulan luontonselvitykset 2017–Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi -osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-3), jossa se on osoitettu luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaaksi sl-1(7)-merkinnällä. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajaus, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

sl (59) Vuohikkaanojan alajuoksu (1,4 ha) on vuolasvirtainen purojakso Paijalassa. Ojapellon tilan kohdalla oleva koskipaikka on Vuohikkaanojan ainoa koskijakso. Purouoma on luonnontilainen rakennuksen kohdalla olevia vanhoja puurakenteita lukuun ottamatta. Rantapuustossa on

kookkaita tervaleppiä ja ympäristössä lehtokasvillisuutta. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017–Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan oikeusvaikutteinen Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi –osayleiskaavassa, jossa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT-3). Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luontokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

sl (60) Ämmälänmäen purolehto (1,1 ha) sijaitsee Tuusulan ja Järvenpään rajalla Vanhassakylässä. Luonnontilainen puro on vesilain 2 luvun 11 §:n suojaama. Puro on metsälain 10 §:n mukainen arvokas elinympäristö. Puro kuuluu Etelä-Suomessa äärimmäisen uhanalaiseen luontotyyppiin savimaiden purot. Savialueet ovat Suomessa pääosin viljelyksessä ja suurin osa puroista on perattu ja oikaistu pelto-ojiksi. Puro on myös metsälain 10 §:n mukainen arvokas elinympäristö. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys 2011* (Keiron 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan oikeusvaikutteinen Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi –osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee osittain maa- ja metsätalousalueella (MT-3) ja osittain virkistysalueella (V-1). Kohteen koillisosa on osoitettu luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaaksi sl-1 (3) –merkinnällä. Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Metsänhoitotoimenpiteet tulisi suorittaa siten, etteivät alueen suojeluarvot vaarannu. Puuston voimakkaita hakkuita tulisi välttää. Ulkoilukäyttö tulee kanavoida lenkkipoluille. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luontokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

sl (61) Vuohikkaanojan puronvarsikorvet (4,1 ha) sijaitsevat Ruskelassa. Kohde on mutkitteleva puro ja sitä reunustavat kosteat lehdot ja lehtokorvet. Kaikki lehdot ovat Etelä-Suomessa uhanalaisia luontotyyppisiä. Lehtokorvet ovat Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisia. Kohde on myös metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan luontoselvitykset 2017 - Arvokkaiden luontokohteiden tarkistukset* (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2018).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan oikeusvaikutteinen Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi – osayleiskaava, jossa kohde on maa- ja metsätalousaluetta (MT-3). Kohteen pohjoisosa sijoittuu arvokkaaksi luontokohteeksi rajatulle alueelle sl-1 (11), jossa on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luontokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

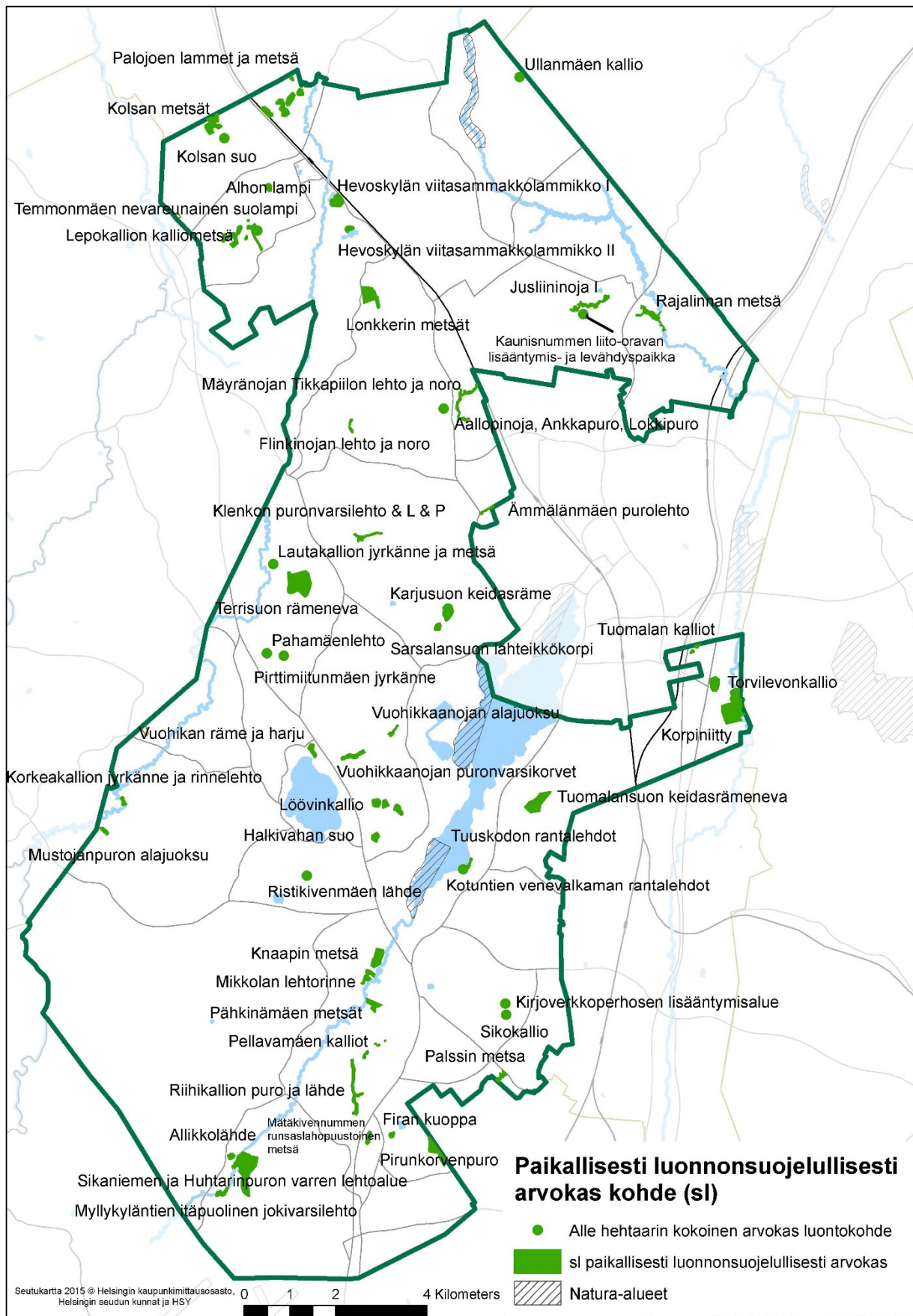
sl (62) Pähkinämäen metsä (pohjoinen, 4,0 ha) sijaitsee Etelä-Hyrylässä ja on osa Tuusulanjokilaakson lehtoaluetta. Pähkinämäen lehdot ovat kuusi- ja lehtipuuvaltaisia lehtoja, joissa on runsaasti lahoppua. Lehdot on Etelä-Suomessa luokiteltu vaarantuneiksi luontotyypeiksi. Alueen arvoa lisää, että se rajautuu idässä Pähkinämäen pähkinäpensaslehdon suojelualueeseen. Kohteen rajausta perustuu *Tuusulan kunnan METSO-Inventointiin* (Innofor Finland Oy 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaavassa kohde sijaitsee pääasiassa maa- ja metsätalousvaltaisella alueella, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU-2). Pieni osa kohteesta sijaitsee lähivirkistysalueella (VL-1), jossa on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, ja pieni osa alueella, jolle ei ole osoitettu käyttötarkoitusta. Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä.

sl (63) Rajalinnan lehto (5,5 ha) sijaitsee Kellokoskella. Kohteella on useita vesilain suojaamia noroja sekä muutama pienialainen allikkolähde. Kohteella on uhanalaisia luontotyyppisiä, erittäin uhanalaisia tuoreita runsasravinteisiä lehtoja sekä vaarantuneita tuoreita keskirasvinteisiä lehtoja sekä kosteita runsasravinteisiä lehtoja. Lähteiköt ovat Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisia luontotyyppisiä, savimaan purot (Jusliinoina) kuuluvat äärimmäisen uhanalaiseen (CR) luontotyyppiin. Kohteen merkittävyyttä lisää se, että se rajautuu eteläosastaan vuonna 2018 suojeltuun alueeseen.

Kaavatilanne tällä hetkellä: kohde sijaitsee asemakaava-alueella: se on pääasiassa luonnontilassa säilytettävää puistoaluetta (PL), kaakossa on kunnallisteknisten rakennusten ja laitosten korttelialuetta (YT) ja luoteessa lähivirkistysaluetta (VL) sekä puistoaluetta (VP). Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja.

<p><i>sl (1)</i></p> <p><i>Tai</i></p> 	<p>Alueen osa, joka on paikallisesti luonnonsuojelullisesti arvokas</p> <p>Merkinnällä osoitetaan paikallisesti luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaat alueet. Alueen luonnonsuojelullisia arvoja ei saa heikentää aluetta suunniteltaessa ja hoidettaessa.</p> <p>Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä sekä muualla kuin maa- ja metsätalousalueella puiden kaatamista.</p> <p>Alueella voidaan tehdä hoitosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä.</p> <p>Kohdenumerointi viittaa kaavaselistuksen kohdeluetteloon. Alle hehtaarin kokoiset alueet viisikulmaisella kohdemerkinnällä.</p>
--	---

Alueen osa, joka on luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas (luo)

Merkinnällä **luo** on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet tai luonnon ydinalueet, jotka toimivat merkittävänä osa-alueina kunnan ekologisessa verkostossa. Näitä alueita ei ole tarkoitus perustaa luonnonsuojelualueiksi luonnonsuojelulain nojalla, vaan niiden luontoarvot turvataan kaavamääräyksillä. Alueen käyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen säilyttämisedellytykset.

Taulukko 4. luo-merkinnällä osoitetut kohteet.

Yleiskaava 2040	Alueen nimi	Pinta-ala (ha)	Alueen käyttötarkoitus voimaan jäävässä kaavassa	Omistaja
luo (1)	Kanniston kuusimetsä	1,9	AO-1 (Yleiskaava 2040)	Yksityinen, itäreunassa kunnan maata
luo (2)	Kanniston lehtimetsä	2,0	AO-1 (Yleiskaava 2040)	Yksityinen, reunoilla kunnan maata
luo (3)	Korpikylän kallioalue	0,5	VL (Rykmentinpuiston OYK)	Kunta, yksityinen
luo (7)	Löytynkallio	7,6	MV (Yleiskaava 2040)	Kunta
luo (9)	Metsäkylän puoliavoin niitty	1,5	M-11 (Ruotsinkylä-Myllykylä II OYK)	Yksityinen
luo (10)	Mikkolan oja	1,7	MV-1 (Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi OYK, Linjamäki-Keravanjokilaakso OYK)	Yksityinen
luo (11)	Pähkinämäen lehto	0,3	V (Yleiskaava 2040)	Kunta ja yksityinen
luo (12)	Rinteenmäki	2,9	M-1 (Yleiskaava 2040)	Yksityinen, kunta
luo (13)	Tuomalan lehtomainen kangas ja lehtorinne	6,1	M-1 (Yleiskaava 2040)	Yksityinen
luo (14)	Vähäsuon itäpuolinen metsäalue	4,3	MY-2 ja M-11 (Ruotsinkylä-Myllykylä OYK)	Yksityinen
	YHTEENSÄ	28,8		

luo (1) Kanniston kuusimetsä (1,9 ha) sijaitsee Mäyräkorvessa. Kuusimetsä on noin 60–80-vuotiasta ja siellä kasvaa sekapuuna koivua ja haapaa. Kohde on osittain korpea, joka on kuivahantanut. Metsä korostuu ympäröivään alueeseen verrattuna iäkkäämpänä, monimuotoisena alueena. Alueen rajausta perustuu raporttiin **Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys** (Keiron 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaavassa alueelle ei ole osoitettu käyttötarkoitusta. Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla yleiskaava 2040:llä. Yleiskaava 2040:ssä alue on AO-1 -aluetta (I-vaiheen omakotivaltainen asuinalue). Metsän kautta kulkee myös ekologinen yhteys.

luo (2) Kanniston lehtimetsä (2,0 ha) sijaitsee Mäyräkorvessa. Se on noin 40 vuotiasta arvokasta lehtimetsää, jossa on runsaasti haapoja. Alueen rajausta perustuu raporttiin **Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys** (Keiron 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaavassa alueelle ei ole osoitettu käyttötarkoitusta. Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla yleiskaava 2040:llä. Yleiskaava 2040:ssä alue on AO-1 -aluetta (I-vaiheen omakotivaltainen asuinalue). Metsä kytkeytyy hyvin yleiskaavan ekologiseen yhteyteen.

luo (3) Korpikylän kallioalue (0,5 ha) sijaitsee Rykmentinpuistossa. Se on metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö. Kohteen rajausta perustuu raporttiin **Sulan osayleiskaavan ja varuskunta-alueen osayleiskaavan itäisen osan luonto- ja maisemaselvitys** (AIR-IX Ympäristö Oy 2006).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan oikeusvaikutteinen Rykmentinpuiston osayleiskaava. Osayleiskaavassa kohde sijaitsee lähivirkistysalueella (VL), jossa se on luo-1 -merkinnällä

osoitettu metsälain 10 §:n mukaiseksi erityisen arvokkaaksi elinympäristöksi. VL- ja luo-1 -merkkintöjen alueella maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muu näihin verrattava toimenpide on luvanvaraista kuten maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:ssä on säädetty. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

luo (7) Löytynkallio (7,6 ha) sijaitsee Paijalassa. Kohde on lehtipuuvaltaista metsää. Se on arvokas kallioalue, jolla on kulttuurihistoriallista arvoa. Metsäsaarekkeen koillis- ja pohjoisrinteillä kasvaa metsälehmusta. Kohteen rajausta perustuu raportteihin **Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys (Keiron 2011)**.

Kaavatilanne tällä hetkellä: Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaavassa kohde sijaitsee MV-3-alueella (maa- ja metsätalousvaltainen alue, viljelymaisema), jossa se on osoitettu luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaaksi sl-1(4) -merkinnällä. Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128:ssa tarkoitettua lupaa. Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla yleiskaava 2040:llä, jossa kohde sijaitsee MV-alueella (maa- ja metsätalousvaltainen alue, viljelymaisema). Alue on myös maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä: lukuun ottamatta pihapiirejä, alueella on voimassa toimenpiderajoitus (MRL 128 §), joka koskee maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä.

luo (9) Metsäkylän puoliavoin niitty (1,5 ha) sijaitsee Ruotsinkylässä. Kohteen yläosassa on pieni karu pienruuhoniitty, joka on äärimmäisen uhanalainen luontotyyppi. Kohteen rajausta perustuu raporttiin **Tuusulan osayleiskaava-alueiden luontoselvitykset 2013 ja 2014** (Faunatica).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Ruotsinkylä-Myllykylä II -osayleiskaavassa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M-11), jossa se on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeäksi alueeksi luo-2 -merkinnällä. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

luo (10) Mikkolan oja (1,7 ha) kulkee Nuppulinnan seisakkeen pohjoispuolella kahden peltoalueen välissä ja on pieneltä osin luonnontilaisen kaltainen. Mikkolan oja ei ole vesilain mukainen kohde, mutta pienvedet ja niiden lähiympäristöt ovat monimuotoisuutta lisääviä kohteita ja siksi tärkeitä. Alue on myös tärkeä ekologinen yhteys. Kohteen rajausta perustuu raporttiin **Tuusulan yleiskaavan luontoselvitys** (Keiron 2011).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan oikeusvaikutteinen Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi -osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee MV-1 -alueella (maa- ja metsätalousalue, viljelymaisema). Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

luo (11) Pähkinämäen lehto (0,3 ha) sijaitsee Riihikalliossa. Se on tuore keskiravinteinen lehto, joka on Etelä-Suomessa uhanalainen, vaarantunut luontotyyppi. Kohteen rajausta perustuu raporttiin **Tuusulan Pähkinämäen luontoselvitys** (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2017).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueella on voimassa Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava, joka kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä. Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaavassa kohde sijaitsee alueella, jolle ei ole osoitettu käyttötarkoitusta. Yleiskaava 2040:ssä alue sijaitsee virkistysalueella (V). Virkistysalueella maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128:ssa tarkoitettua lupaa.

luo (12) Rinteenmäki (2,9 ha) sijaitse Tuomalan pohjoisosassa rajautuen Järvenpään. Kohde on vajaatuottoinen kallio ja kalliometsä. Kallion yläosassa kasvaa harvakseltaan järeitä mäntyjä. Vajaatuottoiset kalliot ovat metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä, mutta kohde ei täytä metsälakikohteen pienialaisuuden vaatimusta. Kohteen rajausta perustuu raporttiin **Tuusulan Tuomalan osayleiskaava-alueen luontoselvitys vuonna 2008** (Faunatica 2008).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Tuomalan osayleiskaavassa kohde sijoittuu maa- ja metsätalousvaltaiselle-alueelle (M-6). Tuomalan osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla yleiskaava 2040:llä. Yleiskaava 2040:ssä kohde sijoittuu maa- ja metsätalousalueelle (M-1).

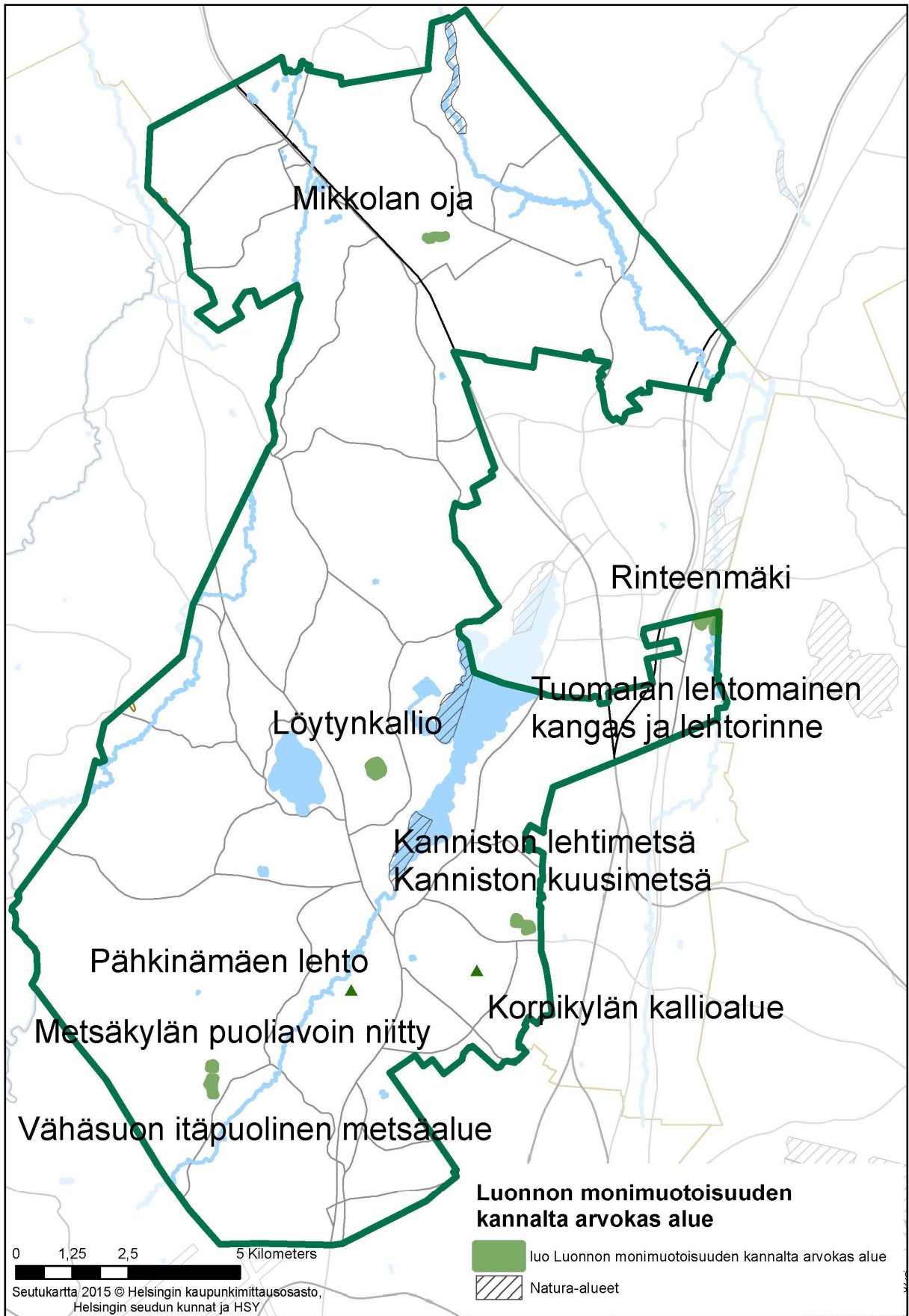
luo (13) Tuomalan kuusivaltainen lehtomainen kangas ja lehtorinne (2 kpl; **6,1 ha**) sijaitsevat Tuomalassa. Tuulentiehen rajoittuva luontokohde on poikkeuksellisen hieno kuusivaltainen lehtomainen kangas. Etelä-Suomessa tämä luontotyyppi on arvioitu vaarantuneeksi. Jokivarressa on lehtoa. Kaikki lehtotyypit ovat Suomessa uhanalaisia. Alueen rajausta perustuu raportteihin **Tuomalan alueen liito-oravaselvitys 2009** (Ympäristötutkimus Yrjölä Oy 2009) ja **Tuusulan Tuomalan osayleiskaava-alueen luontoselvitys vuonna 2008** (Faunatica 2008).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueella on voimassa Tuomalan osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee M-6 -alueella. Tuomalan osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä. Yleiskaava 2040:ssä kohteet sijaitsevat M-1-alueella (maa- ja metsätalousvaltainen alue, viljelymaisema).

luo (14) Vähäsuon itäpuolinen metsäalue (4,3 ha) sijaitsee Ruotsinkylässä. Kohde on linnustollisesti arvokas, liito-oravalle soveltuva metsäalue ja siellä on metsälain 10 §:n mukainen rehevä lehtolaikku. Tuore keskiravinteinen lehto on Etelä-Suomessa vaarantunut luontotyyppi. Kohteen rajausta perustuu raporttiin **Tuusulan osayleiskaava-alueiden luontoselvitykset 2013 ja 2014** (Faunatica).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan Ruotsinkylä-Myllykylä II -osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee pääasiassa maa- ja metsätalous-valtaisella alueella, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Se on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeäksi alueeksi luo-2 -merkinnällä. MY-alueella maisemaa muuttavaa maarakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:n mukaista lupaa. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

<p>luo (1)</p> <p><i>Tai</i></p> 	<p>Luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas alueen osa</p> <p>Alueen käyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen säilyttämisedellytykset.</p> <p>Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä sekä muualla kuin maa- ja metsätalousalueella puiden kaatamista.</p> <p>Alueella voidaan tehdä hoitosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä.</p> <p>Kohdenumerointi viittaa kaavaselistuksen kohdeluetteloon. Alle hehtaarin kokoiset alueet viisikulmaisella kohdemerkinnällä.</p>
---	--

Geologisesti arvokkaat kohteet (ge)

Yleiskaava 2040:ssä osoitetaan geologisesti merkittävät kohteet, joiden luontoarvot turvataan kaavamääräyksillä. Tuusulassa on yksi valtakunnallisesti arvokas kallioalue, kolme valtakunnallisesti arvokasta harjualueita ja yksi valtakunnallisesti arvokas moreenimuodostuma.

Taulukko 7. Merkinnällä ge osoitetut kohteet. OYK=osayleiskaava, ak=asemakaava.

Yleiskaava 2040	Alueen nimi	Pinta-ala (ha)	Arvoluokitus	Alueen käyttötarkoitus voimaan jäävässä kaavassa	Omistaja
Maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat kohteet					
ge (2)	Korkeakallio	7,6	Valtakunnallinen	MT-3 (Nahkela-Siippo-Rusutjärvi OYK)	Yksityinen
ge (3)	Mätäkivenmäki	160,5	Maakunnallinen	MTE-1 (Ruotsinkylä-Myllykylä OYK)	Valtio, yksityinen
ge (4)	Ullanmäki	37,4	Valtakunnallinen/ maakunnallinen	MT-3 (Linjamäki-Keravanjokilaakso OYK)	Yksityinen
ge (5)	Veikkola-Hiilimäen harjumuodostuma	59,0	Valtakunnallinen	SL, ET-1, MT-3 (Linjamäki-Keravanjokilaakso OYK)	Yksityinen, Järvenpään kaupunki, valtio, Tuusulan seudun vesilaitos
ge (6)	Ämmänhaudanmäki-Halkomäki	11,2	Maakunnallinen	V (Yleiskaava 2040)	Kunta, yksityinen, Keravan srk, Tuusulan srk, Tuusulan seudun vesilaitos
ge (11)	Rydybacka	56,9	Maakunnallinen	MT 3, sl-1 (3) (Ruotsinkylä-Myllykylä OYK)	Yksityinen, kunta
ge (12)	Pellavamäki	10,5	Maakunnallinen	V, AO, s-15 (Asemakaava), AP (Yleiskaava 2040)	Yksityinen, kunta
ge (13)	Sarvikallio	5,1	Maakunnallinen	SL, VR, M (Yleiskaava 2040)	Kunta
Paikallisesti arvokkaat kohteet					
ge (8)	Sointulan hiidenkirkukallio	0,6	Paikallinen	MV-1 (Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi OYK)	Yksityinen
ge (10)	Vähäsuonkallio	8,2	Paikallinen	MY-2 (Ruotsinkylä-Myllykylä II OYK)	Yksityinen
ge (14)	Högberg	4,4	Paikallinen	TP (Yleiskaava 2040)	Kunta
ge (15)	Riihikallio	2,2	Paikallinen	VP (ak)	Kunta
ge (16)	Harminkallio	3,1	Paikallinen	SL-3 (SULA OYK)	Kunta
ge (17)	Ämmälänmäki	56,6	Paikallinen	MT-3 (Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi OYK)	Yksityinen
ge (18)	Lepokallio	22,9	Paikallinen	M, sl-42 (Yleiskaava 2040)	Yksityinen, kunta
	YHTEENSÄ	446,2			

Valtakunnallisesti arvokkaat geologiset kohteet

ge (2) Korkeakallio (7,6 ha) sijaitsee Siippoossa. Kohde on valtakunnallisesti arvokas kallioalue. Sen suhteellinen korkeus on 37 metriä. Jyrkimmät jyrkänteet sijoittuvat kallion lounaisreunaan ja niiden kokonaiskorkeus on parhaimmillaan 20 metriä. Palojoki virtaa kallion länsipuolella. Kohteen rajaus perustuu Suomen ympäristökeskuksen avoimeen aineistoon *Valtakunnallisesti arvokkaat kallioalueet* (SYKE 2016).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan oikeusvaikutteinen Nahkela-Siippo-Rusutjärvi – osayleiskaava, jossa kohteet on osittain osoitettu luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaaksi alueeksi sl-1(5) -merkinnällä. Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Metsänhoitotoimenpiteet tulisi suorittaa siten, etteivät alueen suojelevarvot vaarannu. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajaus, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

ge (3), Mätäkivenmäki-Mätäkivennummi (160,5 ha) on valtakunnallisesti arvokas harjualue Tuusulan eteläosassa. Alueen poikki kulkee pohjois-eteläsuunnassa Tuusulantie ja itä-länsisuunnassa Korsontie. Geologisesti alue on merkittävä delta, jonka länsi- ja etelärinteellä on hyvin kehittynyt muinaisranta, johon sisältyy kulutustörmä ja tasanne sekä alempana rantavalleja. Rantavalleja löytyy myös alueen itäosasta ja läheltä muodostuman lakea. Kohde sijoittuu Mätäkiven pohjavesialueelle. Alueella on jo vuosikymmenien ajan harjoitettu metsäntutkimusta. Alueella ristitelee monia polkuja sekä maastoon merkitty ja opastettu Raition opetusreitit, joten alueella on

myös suuri merkitys virkistyskäytössä. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Luonnon tila Keski-Uudellamaalla 2014* (Keski-Uudenmaan ympäristökeskus 2014)

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan oikeusvaikutteinen Ruotsinkylä-Myllykylä osayleiskaava, jossa alue on sl-1(2) -merkinnällä osoitettu alueeksi, jolla on erityisiä luontoarvoja. Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Lisäksi metsänhoitotoimenpiteet tulisi suorittaa siten, että alueen suojeluarvot eivät vaarannu. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

ge (4) Ullamäen moreeniselänne (16,9 ha) sijaitsee Pohjois-Kellokoskella Mäntsälän rajalla. Se on noin 105 hehtaarin suuruinen valtakunnallisesti arvokas moreenimuodostuma, joka sijaitsee Tuusulassa, Mäntsälässä ja Hyvinkäällä. Valtaosa muodostumasta sijoittuu Mäntsälän lounaisosaan ja noin 17 hehtaaria sijaitsee Pohjois-Tuusulassa. Muodostuma on tyypiltään vastasivun drumliini. Se on harvinainen ja seudullisesti ainutlaatuinen geomorfologinen muodostuma. Selänteen itäreunalla on ryhmä reunamoreenivalleja, jotka ovat syntyneet jäätikön reunassa sen perääntymisen ja sulamisen viimeisessä vaiheessa. Ullamäen suhteellinen korkeus on 42 metriä. Kohteen rajausta perustuu Suomen ympäristökeskuksen avoimeen aineistoon *Valtakunnallisesti arvokkaat moreenimuodostumat* (SYKE 2015).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Linjamäki-Keravanjokilaakso -osayleiskaavassa kohde sijoittuu maa- ja metsätalousalueelle (MT-3), jossa se on sl-1(1) -merkinnällä osoitettu alueeksi, jolla on erityisiä luontoarvoja. Alueella ei tulisi suorittaa kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

ge (5) Veikkola-Hiilimäen harjumuodostuma (59,0 ha) sijoittuu Kellokoskelle Tuusulan pohjoisosaan. Se on 88 hehtaarin suuruinen harjumuodostuma, joka jatkuu Hyvinkään puolelle. Kohteesta 59 hehtaaria sijaitsee Tuusulassa. Harjualue on pitkäisharjulaakson pieni deltamainen laajentuma. Alueeseen sisältyy Keravanjoen jyrkkärinteinen jokilaakso, joka on osa Keravanjokikanjonin Natura-aluetta ja luonnonsuojelualuetta. Kohde sijoittuu Santakosken pohjavesialueelle. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Luonnon tila Keski-Uudellamaalla 2014* (Keski-Uudenmaan ympäristökeskus 2014).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Linjamäki-Keravanjokilaakso osayleiskaavassa kohde sijaitsee maa- ja metsätalousalueella (MT), luonnonsuojelualueella (SL) ja erityisalueella (ET-1). Lisäksi se on sl-1(2) -merkinnällä osoitettu alueeksi, jolla on erityisiä luontoarvoja. Alueella ei tulisi suorittaa kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

ge (6) Ämmänhaudanmäki-Halkomäki (11,2 ha) on geologisesti arvokas harjualue Rusutjärven itärannalla. Alue on Tuusulan ainoa geologisesti lähes ehyt harjualue ja kunnan ainoa rantaharju. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan kallioselvitys* (Ympäristötutkimus Oy Metsätähti 1992).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaavassa kohde sijaitsee yhdyskuntateknisen huollon alueella (ET-1), jossa se on sl-1(12) -merkinnällä osoitettu alueeksi, jolla on erityisiä suojeluarvoja. Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä. Yleiskaava 2040:ssä kohde sijaitsee osaksi virkistysalueella (V) ja osaksi maa- ja metsätalousalueella (M). Virkistysalueella maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128:ssa tarkoitettua lupaa.

ge (11) Rydybacka (59,6)

Rydybacka on laaja, melko korkea, osittain moreenipeitteinen kalliomäki. Metsäisen mäen laella ja etelärinteellä, samoin kuin länsiosassa, on suhteellisen paljon avokalliota. Mäen moreenipeitteinen länsirinne on jyrkkä. Se on Tuusulanjoen ruhjelaakson reunakallioita. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan Kallioselvityksen päivittäminen* (GTK 2019)

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan Ruotsinkylä-Myllykylä osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee MT-3-alueella (maa- ja metsätalousalue). Lisäksi se on rajattu luonnonsuojelullisesti erittäin arvokkaaksi sl-1 (3)-merkinnällä. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajaus, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

ge (12) Pellavamäki (10,5) on Riihikallion kerrostaloalueen laidalla oleva kalliomäki. Osa kalliosta verhoaa ohut moreenipeite, mutta laella, varsinkin sen keski- ja itäosassa, on runsaasti myös mannerjään sileäksi hiomia avokallioita. Kohteen rajaus perustuu raporttiin *Tuusulan Kallioselvityksen päivittäminen* (GTK 2019)S

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueen pohjoisin osa sijaitsee Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava alueella ja eteläisempi osa asemakaava-alueella. Asemakaava-alueella kohde on pääasiassa VL-alue (lähivirkitysalue). Osa kohteesta sijaitsee AO-68 alueella (erillispientalojen ja paritalojen korttelialue). Lisäksi alue on rajattu luonnonsuojelullisesti arvokkaaksi s-15-merkinnällä. Asemakaava-alueella maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa. Nyt laadittava yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia yleiskaavoja sekä asemakaavoja.

Asemakaava-alueen ulkopuolelle jäävä osa on lähivirkitysalue (VL-1). Alueella on voimassa Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava, joka kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä. Yleiskaava 2040:ssä tuo alue on AO-1 -alue (I-vaiheen omakotivaltainen asuinalue) ja AK-alue (kerrostalovaltainen asuinalue) ja AP-alue (tiivis pientalovaltainen asuinalue).

ge (13) Sarvikallio (5,1 ha) on soikeahko, länsiosastaan moreenin peittämä kalliomäki Tuusulanjärven länsirannalla. Järveen laskeva, yläosastaan osittain porrasmainen itäyrkänne on erittäin näytävä. Kallion huipulta järven pintaa on pudotusta lähes 30 metriä. Sarvikallio on Tuusulan halki kulkevan kallioperän ruhjevyyöhykkeen reunakallio. Kohteen rajaus perustuu raporttiin *Tuusulan Kallioselvityksen päivittäminen* (GTK 2019).

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueella on voimassa Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaava, joka kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä. Hyrylän laajenemissuuntien osayleiskaavassa kohde on rajattu luonnonsuojelullisesti arvokkaaksi. Yleiskaava 2040:ssä alue on pääasiassa luonnonsuojelualue (SL), pieni osa on retkeily- ja ulkoilualue (VR) ja maa- ja metsätalousalue (M).

Paikallisesti arvokkaat geologiset kohteet

ge (8) Sointulan hiidenkirnukallio (0,6 ha) sijaitsee Vanhakylässä. Kohteella on hiidenkirnu. Hiidenkirnu on kalliolla oleva lieriönmuotoinen kuoppa, joka on syntynyt jääkauden jäätikköjen sulamisveden pyörittäessä paikoillaan isoa kiveä, joka on kaivertanut kallioon symmetrisen ja sileäreunaisen kolon.

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi -osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee MV-1-alueella (maa- ja metsätalousalue, villjelymaisema). Se on sl-1(7) -merkinnällä osoitettu alueeksi, jolla on erityisiä luontoarvoja. Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Metsänhoitotoimenpiteet tulisi suorittaa siten, että alueen suojeleuarvot eivät vaarannu. Nyt laadittava Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia osayleiskaavoja sekä asemakaavoja. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajaus, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

ge (10) Vähäsuonkallio (8,2 ha) on geologisesti arvokas kallioalue, joka on Tuusulan oloissa ainutlaatuinen jyrkkärinteinen kalliomaisema. Kohteen rajaus perustuu raporttiin *Tuusulan Kallioselvityksen päivittäminen* (GTK 2019)

Alueelle jää voimaan oikeusvaikutteinen Ruotsinkylä-Myllykylä II -osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee MY-2-alueella (maa- ja metsätalousalue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja). Se on osoitettu ge-merkinnällä geologisesti arvokkaaksi. Alueella toimenpiteitä suunniteltaessa ja toteutettaessa on katsottava, ettei erikoisia luonnonesiintymiä turmella eikä aiheuteta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

ge (14) Högberg (4,4 ha) on pieni, pyöreähkö, kahdesta luode-kaakkosuuntaisesta kallionselänneestä koostuva, osittain moreenipeitteinen kalliomäki Maantiekylässä. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan Kallionselvityksen päivittäminen (GTK 2019)*

Kaavatilanne tällä hetkellä. Alueella on voimassa Maantiekylän osayleiskaava, jossa kohde on M-alue (maa- ja metsätalousalue). Maantiekylän osayleiskaava kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä. Yleiskaava 2040:ssä alue on työpaikka-alue (TP).

ge (15) Riihikallio (2,2 ha) on pieni, pyöreähkö, melko jyrkkärinteinen kalliomäki keskellä pientaloaluetta Riihikalliossa. Mäen laella on kauniita silokallioita, joiden muodosta pystyy päättelemään mannerjään liikesuunnan. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan Kallionselvityksen päivittäminen (GTK 2019)*.

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alue sijaitsee asemakaava-alueella, jossa se on puistoa (VP). Asemakaava-alueella. Asemakaava-alueella maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa. Nyt laadittava yleiskaava 2040 ohjaa myöhemmin laadittavia uusia yleiskaavoja sekä asemakaavoja.

ge (16) Harminkallio (3,1 ha) sijaitsee Harminsuo-Harmikallio-Matkoisuo -nimisellä luonnonsuojelualueella Kaakkois-Tuusulassa. Se on pieni, pyöreä kalliomäki, jonka laella on laajoja, edustavia, sileäksi hioutuneita silokallioita. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan Kallionselvityksen päivittäminen (GTK 2019)*

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan SULAn osayleiskaava, jossa kohde on luonnonsuojelualue (SL-3). Myös yleiskaava 2040:ssä kohde on luonnonsuojelualue (SL).

ge (17) Ämmälänmäki (56,6 ha)

Ämmälänmäki on melko laaja, loivarinteinen, epäyhtenäinen kalliioalue Jäniksenlinnassa aivan Järvenpään rajan tuntumassa. Alueella on runsaasti erillisiä kalliopaljastumia. Alueella on jonkin verran siirtolohkareita. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan Kallionselvityksen päivittäminen (GTK 2019)*

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueelle jää voimaan Ruskela-Vanhakylä-Ritasjärvi -osayleiskaava, jossa kohde sijaitsee MT-3 alueella (maa- ja metsätalousalue). Se on rajattu luonnonsuojelullisesti arvokkaaksi sl-1(3) -merkinnällä. Yleiskaava 2040:stä alueelle tulee voimaan arvokkaan luotokohteen rajausta, joka on otettava huomioon aluetta käytettäessä.

ge (18) Lepokallio (22,9 ha) sijaitsee Pertussa. Se on korkea, lähes kauttaaltaan moreenin peittämä kalliomäki, jonka laella on laajoja silokallioita. Kohteen rajausta perustuu raporttiin *Tuusulan Kallionselvityksen päivittäminen (GTK 2019)*

Kaavatilanne tällä hetkellä: Alueella on voimassavanha yleiskaava, joka kumoutuu nyt laadittavalla Tuusulan yleiskaava 2040:llä. Yleiskaava 2040:ssä alue on M-alue (maa- ja metsätalousalue).

ge (1)

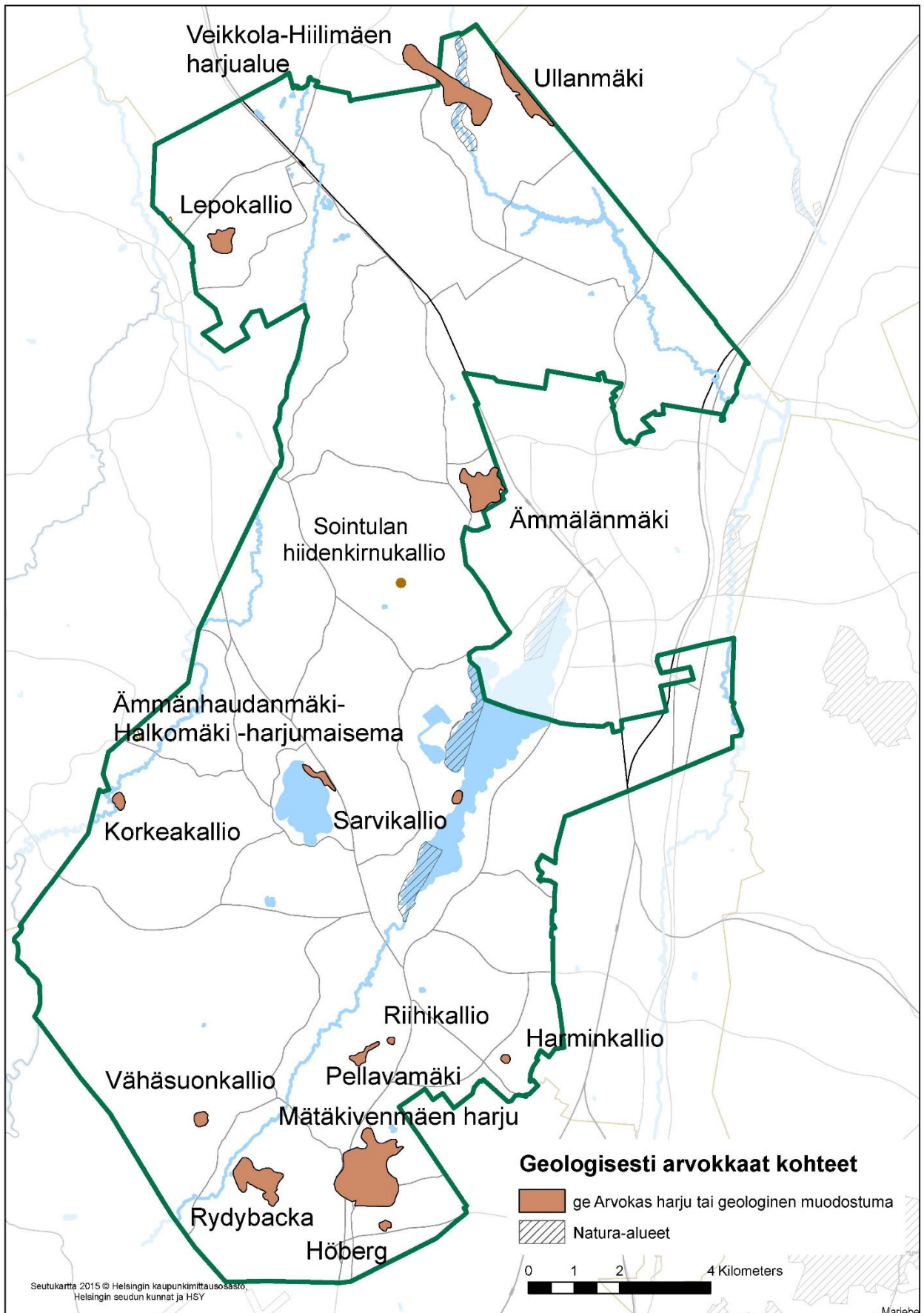
Tai

Arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma

Merkinnällä osoitetaan arvokas geologinen muodostuma. Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä, tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä.

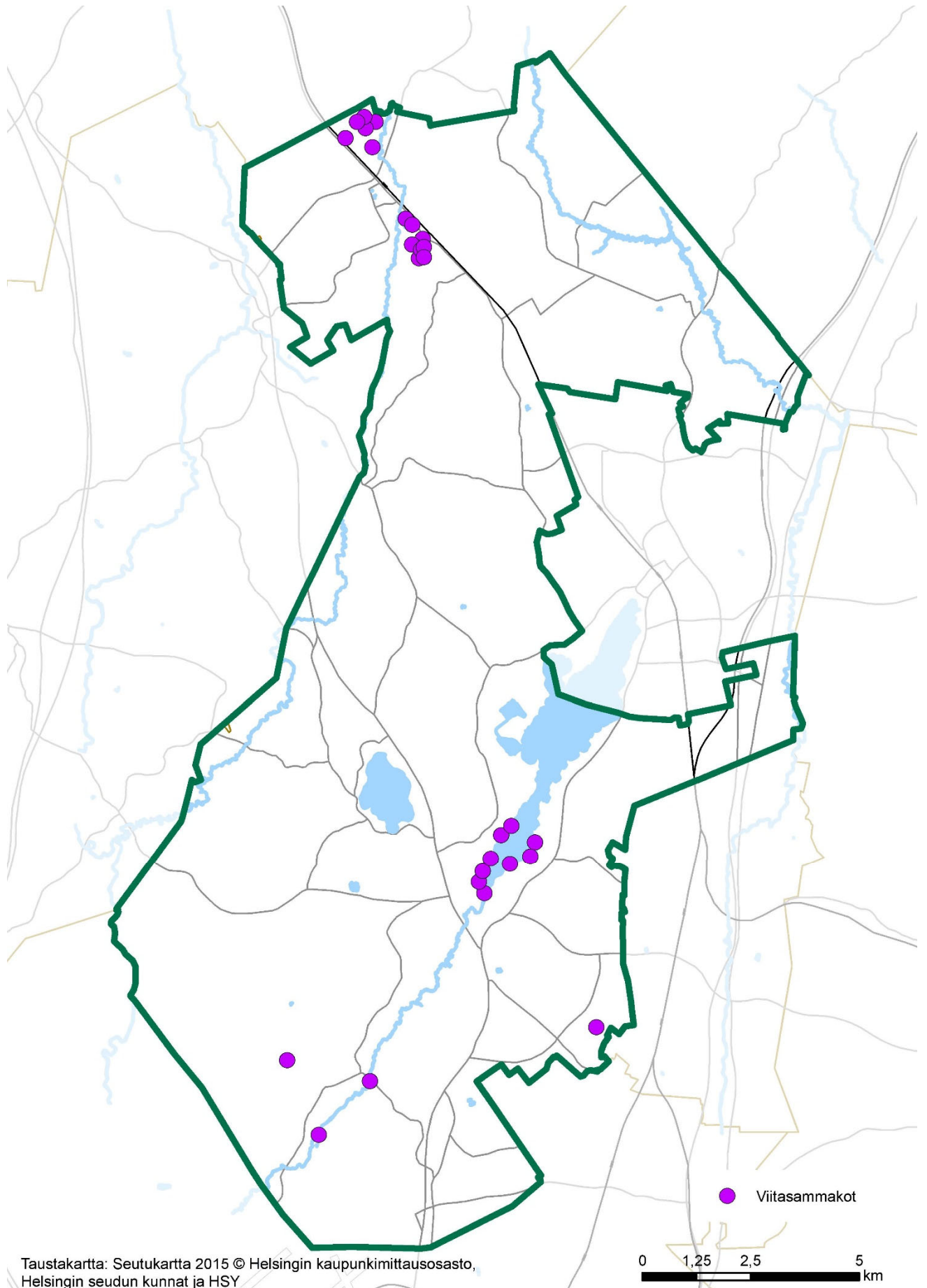
Kohdenumerointi viittaa kaavaselostuksen kohdeluetteloon. Alle hehtaarin kokoiset alueet viisikulmaisella kohdemerkinnällä.

LIITEKARTAT

- LIITE 1. VIITASAMMAKKOJEN SOIDINPAIKAT
- LIITE 2. LIITO-ORAVIEN PAPANAHAVAINNOT
- LIITE 3. TÄRKEÄT LEPAKKOALUEET
- LIITE 4. LOHIKALOJEN POTENTIAALISET LISÄÄNTYMISALUEET
- LIITE 5. ARVOKKAAT PIENVEDET
- LIITE 6. LUONNONMUISTOMERKIT

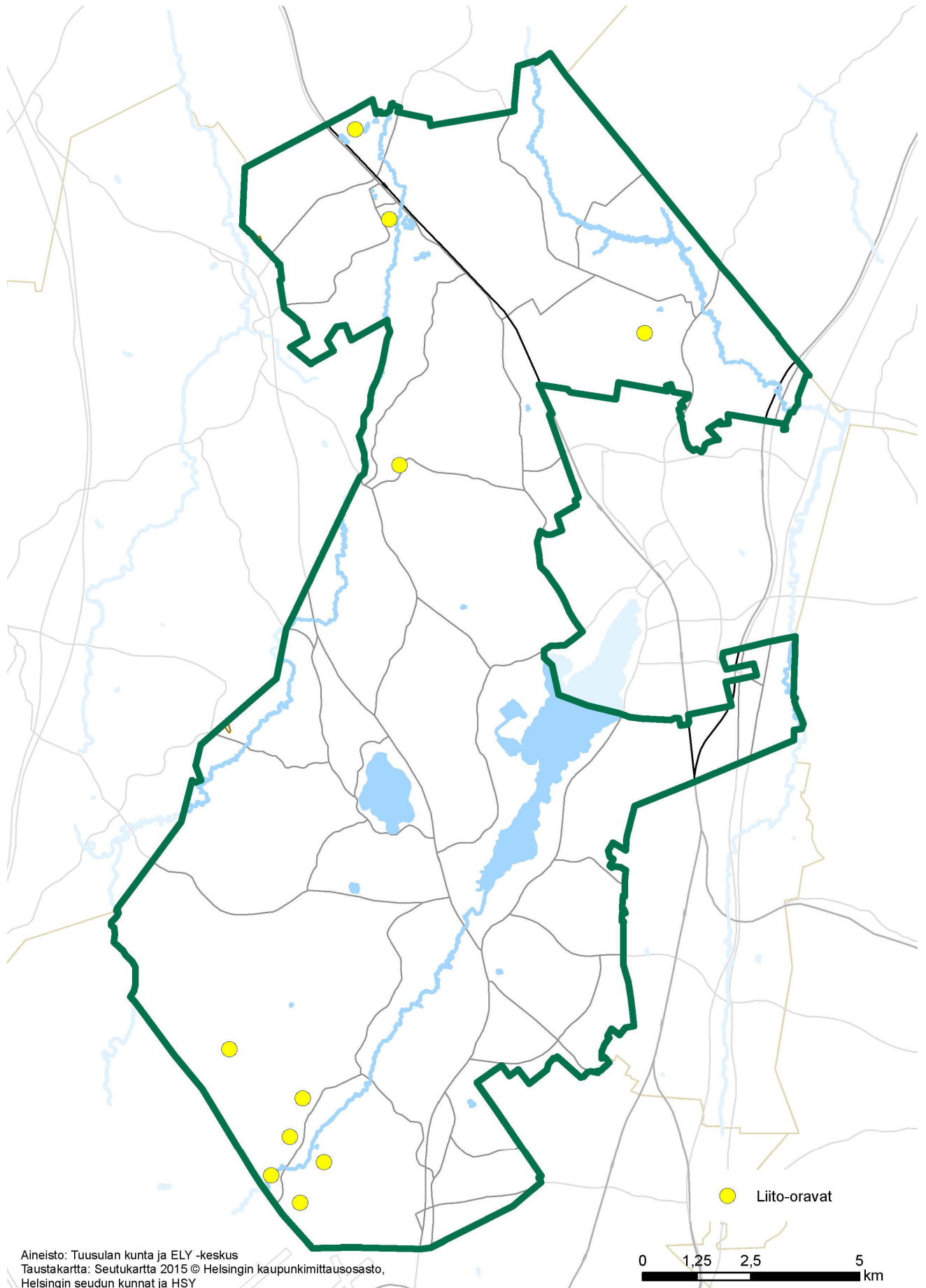
LIITE 1. VIITASAMMAKKOJEN SOIDINPAIKAT

Taustakartta: Seutukartta 2015 © Helsingin kaupunkimittausosasto, Helsingin seudun kunnat ja HSY

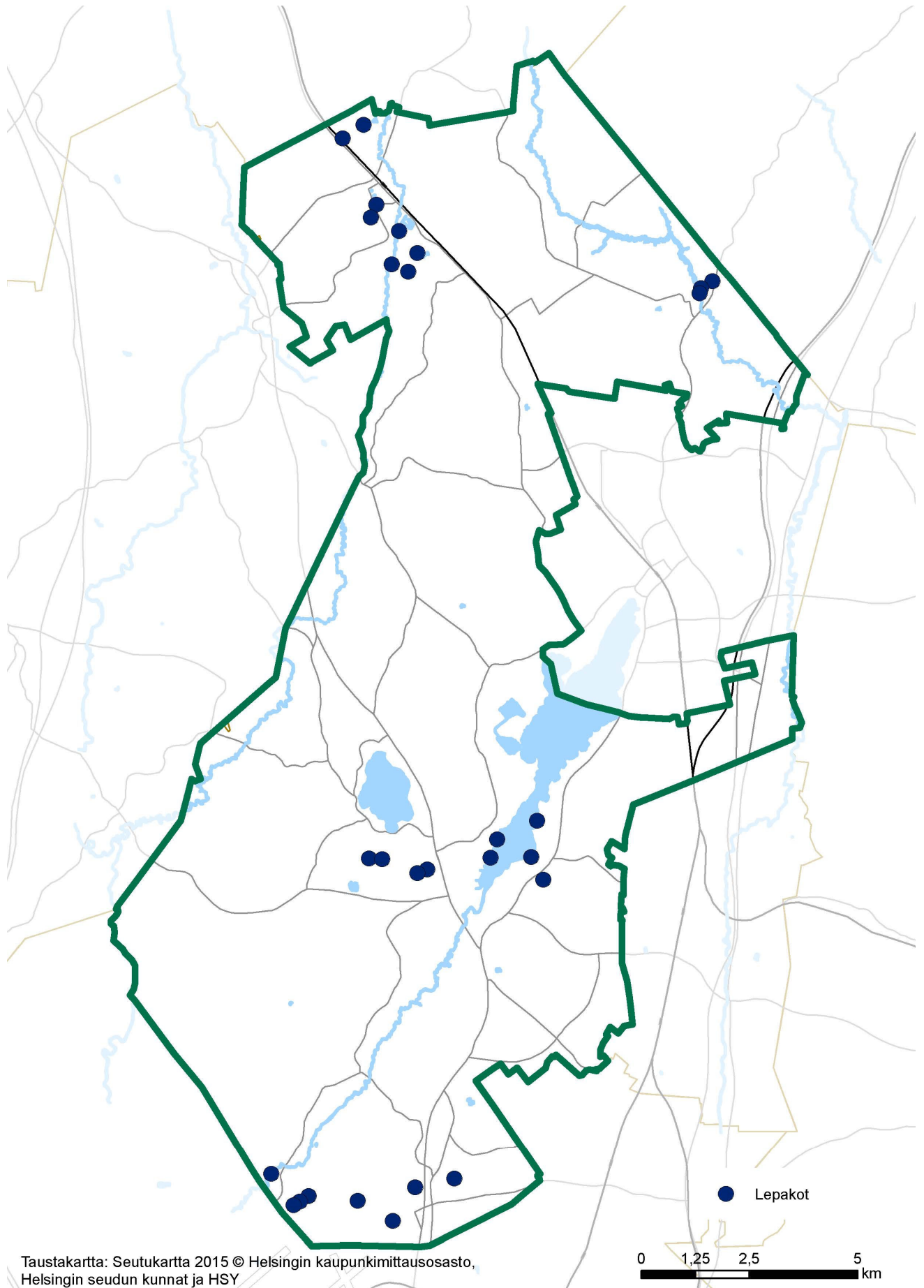
0 1,25 2,5 5 km

LIITE 2. LIITO-ORAVIEN PAPANAHAVAINNOT

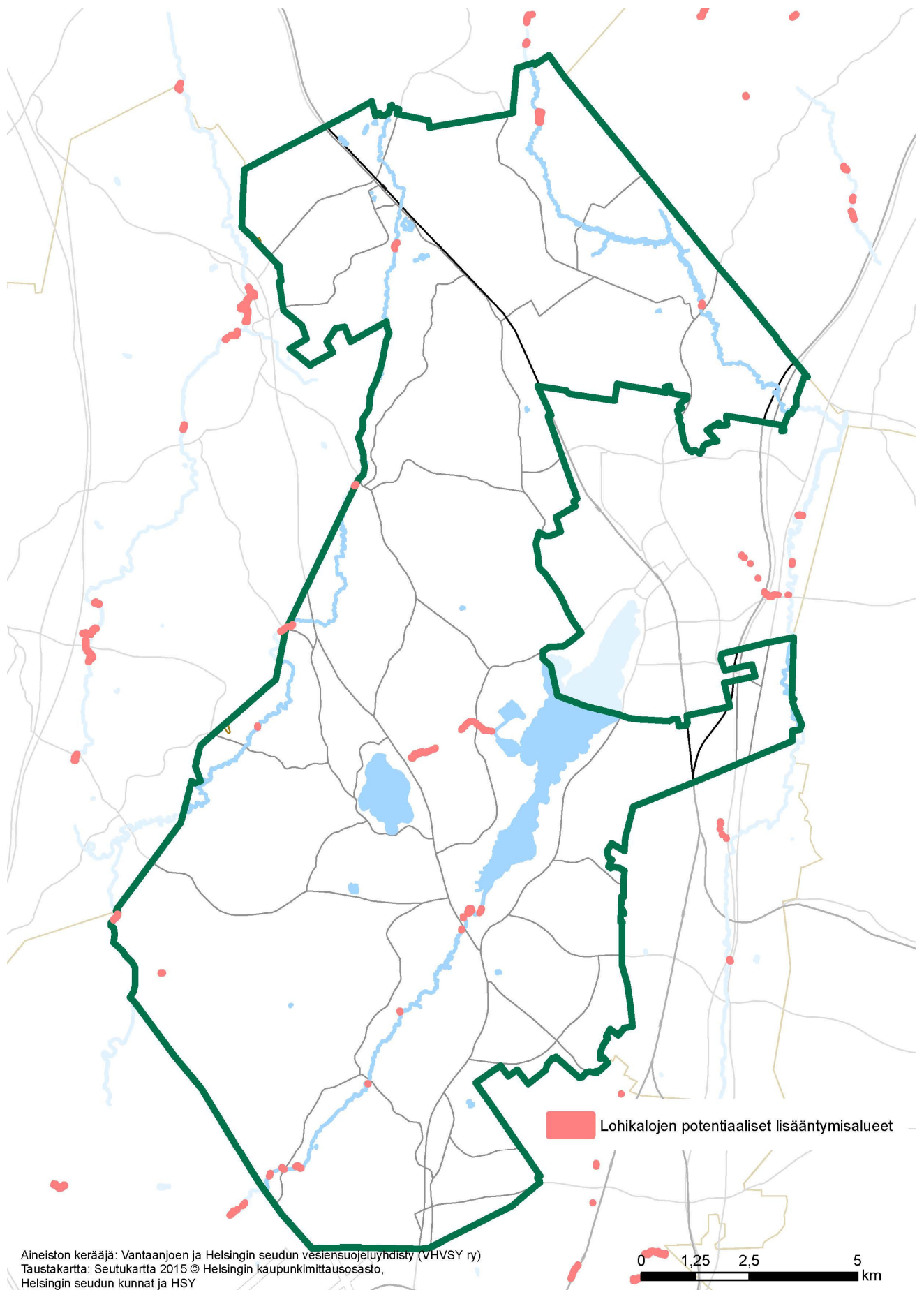

Aineisto: Tuusulan kunta ja ELY -keskus
Taustakartta: Seutukartta 2015 © Helsingin kaupunkimittausosasto,
Helsingin seudun kunnat ja HSY

LIITE 3. TÄRKEÄT LEPAKKOALUEET

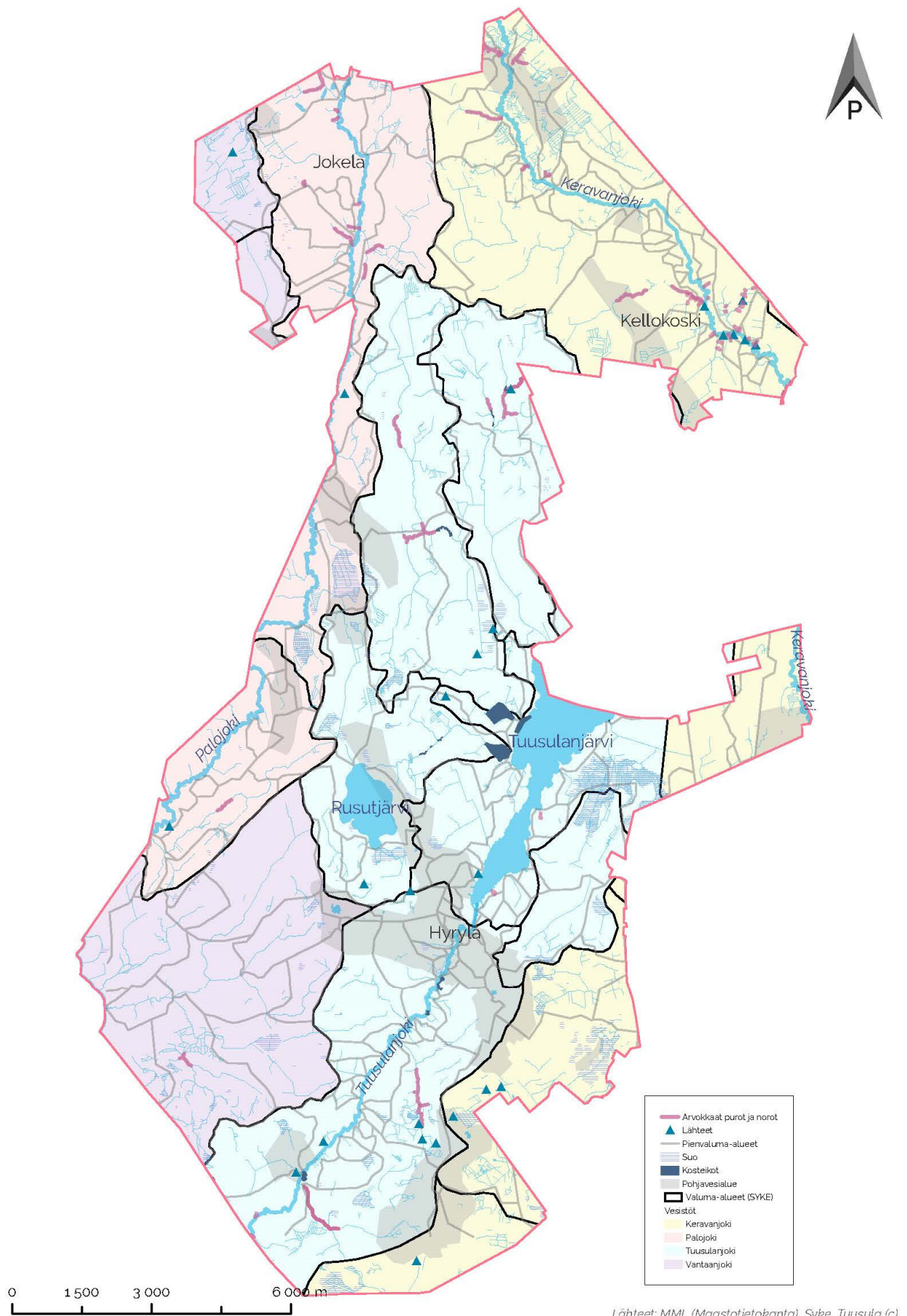

LIITE 4. LOHIKALOJEN POTENTIAALISET LISÄÄNTYMISALUEET

Aineiston kerääjä: Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys (VHVSY ry)
Taustakartta: Seutukartta 2015 © Helsingin kaupunkimittausosasto,
Helsingin seudun kunnat ja HSY

LIITE 5. ARVOKKAAT PIENVEDET

Lähteet: MML (Maastotietokanta), Syke, Tuusula (c)

LIITE 6. LUONNONMUISTOMERKIT

